

**PIERRE LEFÈVRE
BRUNO PERRINET**

Nevšední příběhy

**Veselé i vážné
příběhy k zamyšlení**

KARMELITÁNSKÉ
NAKLADATELSTVÍ
KOSTELNÍ VYDRŽÍ
2001

© Pierre Lefevre, Bruno Perrinet, 2000
© Karmelitánské nakladatelství s.r.o. Kostelní Vydň 2001
Translation © Jan Jones, 2001

ISBN 80-7192-572-1

Místo úvodu:

Láska je spravedlnost přivedená k dokonalosti

Pokud se nejedná o nějakou skutečně mimořádně poutavou příhodu, dovede prý dítě pozorně naslouchat tak nanejvýš dvě minuty. A dospělí...?

Čím to je, že pravdivé příběhy dokážou čtenáře tak upoutat?

Nejspíš je to proto, že náš život je vlastně také takovým příběhem! Když čteme povídku, která nás skutečně zaujala, jsme zvědaví, jak se bude rozvíjet. Jak se autor rozhodl, že to bude dál pokračovat. A právě tak je to v životě. I v něm se musíme neustále, více méně svobodně, rozhodovat jak dál. Hitler by se býval mohl rozhodnout, že 1. září 1939 na Polsko nezaútočí. Já jsem se zase včera mohl rozhodnout, že opravdu vstanu, až mi zazvoní budík. Býval bych se také mohl rozhodnout, že odpustím jednomu sousedovi, který o mně nepěkně mluvil. Macbeth by se býval mohl rozhodnout, že krále, kte-

rý jej přišel navštívit, pohostinně přijme. On to však bohužel neučinil, a namísto toho se jej rozhodl zavraždit, aby se zmocnil jeho trůnu.

Jestliže nás Macbeth a další Shakespearovy příběhy tak zajímají, potom je to tím, že pro Shakespeara je ctnost ctností a neřest neřestí. Bez ctnosti a neřesti by nebylo příběhů. Volba v případech, kdy se nerozhoduje mezi dobrem a zlem, není ani zdaleka tak závažná. Když si chci někam vyrazit ven, mohu se svobodně rozhodnout, zda pojedu na kole či půjdu pěšky: celkem na tom nesejde.

A tak, kdyby neexistovalo dobro a zlo, nic by v našem životě nemělo smysl, nic by nestálo za námahu, nic by nebylo zajímavé.

Co to tedy to dobro vlastně je?

Dobro podle Platóna je spravedlnost. Být spravedlivý znamená chtít dát každému, co mu náleží. Například při jízdě autem dávám přednost tomu, kdo ji má podle pravidel dostat.

A spravedlnost přivedená k dokonalosti je láska. Je zřejmé, že když někoho miluji, neupřu mu nejen přednost při jízdě autem, ale ani žádné jiné jeho přednosti, a nebudu o něm říkat nic špatného, natož abych mu chtěl ublížit, nebo ho dokonce zabít! Ne-

jenže mu dám to, co mu právem náleží, ale navíc mu budu prokazovat všemožná dobrodiní, neboť tak si to láska žádá. Proto jsou příběhy týkající se rozhodování mezi spravedlností a nespravedlností, mezi dobrem a zlem, láskou a nenávisť pro čtenáře tak přitažlivé.

Každý z těchto malých nevšedních příběhů, často plných napětí, někdy i bolestně krutých, obsahuje velkou pravdu, a jako v oříšku, skrývá se i zde, pod tvrdou slupkou reality, laskavé jádro.

Ale protože život není jen vážný, je i veselý, a protože smích má tu blahodárnou vlastnost, že nás dokáže zbavit tíhy smutku, obsahuje tato kniha navíc humorné příběhy a krátké anekdoty.

Pierre Lefèvre
Bruno Perrinet

Forestier

Slavný francouzský cyklistický závodník Michel Forestier vedl peletón na jednom z nejobtížnějších úseků Tour de France. Zdálo se, že jeho vítězství je jisté. Toho dne byl ve skvělé formě a alpskými serpentinami se řítit jako blesk. Jedině Ital Ricardo mohl ohrozit jeho vítězství.

A opravdu, záhy ho Ricardo dojíždí. Netrvá to dlouho a po tvrdém sprintérském souboji se Ricardo ocitá před svým soupeřem. V příští zatáčce však Ital náhle ztrácí kontrolu nad kolem a mizí v rokli. Forestier je jediný, kdo to viděl. Chvilku váhá... Potom prudce zabrzdí, seskočí z kola, seběhne do rokle a za pár okamžiků se už se zraněným na zádech objevuje opět nahoře. Toho se hned ujímá Červený kříž.

Forestier ztratil několik drahocenných minut, a s nimi i vítězství. Ale zpráva o tom, co bylo důvodem jeho zpoždění, se rozšířila jako blesk. A tak ho diváci v cíli přivítali bouřlivými ovacemi.

Helena

Sestra Helena, učitelka z Minnesoty, vzpomíná na skutečnou událost:

Osmiletý Marek byl mimořádně živé dítě. Měl černé, kudrnaté vlasy a šibalský pohled. Při vyučování se neustále bavil. Jednou jsem se už neudržela a pohrozila mu:

„Marku, ještě slovo a zalepím ti pusu.“

A brzy na to došlo! O několik minut později jsem opravdu musela vytáhnout ze zásuvky lepicí pásku a zalepit mu zobák. Když jsem se vracela ke stolu, vrhla jsem na Marka letmý, ale zato zuřivý pohled. A Marek? Zamrkal na mne, a to mě úplně odzbrojilo. Neudržela jsem se, vybuchla jsem smíchy a se mnou celá třída.

O šest let později jsem se stejnou třídou potkala při hodinách matematiky. Z Marka se stal sympatický dospívající mladík, a navíc i velmi snaživý žák. Za každou cenu chtěl být ve třídě nejlepší...,ale takových tam bylo víc.

Ve třídě rostlo napětí a řevnivost, vycítila jsem i určitou závist. Chtěla jsem to odstranit, nebo alespoň zmírnit, a tak jsem jim jednoho dne řekla:

„Vezměte si list papíru a pod sebe napište jména všech vašich kamarádů ve třídě. Potom ke každému tomu jménu připište dobré vlastnosti každého z nich.“

Během víkendu jsem sepsala všechny dobře vlastnosti, takjak se objevily u každého jednotlivého žáka, a hned v pondělí ráno jsem každému ten jeho seznam dala. Mnohé tváře se rozzářily radostí, v některých se zračil údiv, ale od toho dne se atmosféra ve třídě od základu změnila!

Několik let nato jsem jela navštívit své rodiče. Otec mi řekl:

„Dostali jsme zprávy o Markovi. Smutné zprávy. Zemřel ve vietnamské válce.“

A dodal: „Jeho rodiče se chtějí s tebou setkat.“

Zašla jsem za nimi ještě týž večer. Jeho matka mi řekla: „Našli u něho, v jedné z kapes, tenhle starý zmačkaný papír. Zdá se, že ho nosil stále při sobě.“

Rozložila papír a ukázala mi ho. Byl to ten seznam jeho dobrých vlastností.

Všechno to dobré, co spolužáci Markovi tenkrát připsali, mu dodávalo po celé roky sílu do života.

Kartářka

Stalo se to v severním Německu za druhé světové války. Jistá žena už šest týdnů neměla zprávy o svém muži, který byl na ruské frontě. Šla proto za kartář-

kou, aby se dozvěděla, co se s jejím mužem stalo. Ta se podívala do karet a řekla:

„Je to zlé! Velmi zlé! Vašeho manžela svedla jedna ruská herečka. Už ho nikdy nevidíte.“

Ubohá žena se se zoufalstvím v srdci dopotácela domů.

Druhý den přijíždí její manžel domů z fronty na dovolenku, celý šťastný, že se konečně shledá se svou milovanou ženou! Dojatý zvoní u dveří. Nikdo neotvírá. Zvoní znovu a ještě jednou..., a pořád nic. Nakonec spolu se sousedem vypáčili dveře. Svoji ženu našel v křesle mrtvou. Na stole byl lístek s těmito slovy: „Právě jsem se od kartářky dozvěděla, že můj muž odešel s nějakou ruskou herečkou a že už se nikdy nevrátí. Bez něho nemůžu žít“.

Ne nadarmo nám Bible zakazuje obracet se na jasnovidce. (Leviticus, kapitola 20, verš 27).

Metz

Maršál de la Ferté právě dobyl pro Ludvíka XIV., zvaného též Král Slunce, město Metz. Sdělili mu, že delegace Židů z města si přeje vzdát mu hold. Maršál suše odvětil:

„SÍpřeji si vidět lidi, kteří ukřižovali našeho Pána.“

Nato ho upozornili, že delegace přináší dar v hodnotě čtyř tisíc zlatých dukátů.

„Pusťte je dál! Koneckonců, když ho přibíjeli na kříž, nevěděli, co činí!“

Mark Twain

Mark Twain zahajuje svoji přednášku na jisté konferenci slavnostním tónem:

„Julius Caesar je mrtev.

Shakespeare je mrtev.

Napoleon je mrtev.

A já se dnes večer rovněž necítím tak úplně ve své kůži...”

Hodinky

Bylo to po první světové válce. Corrie ten Boommová, dcera holandského hodináře, pomáhala otci v rodinném podniku, ale obchody šly stále hůře. Poslechněme si její vyprávění:

„Bankrot? Tak to tedy ne!“ To byla moje první myšlenka, když jsem ráno vyskočila z postele... ce-

lou noc jsem měla před očima fakturu s tou obrovskou částkou, kterou bylo třeba na konci týdne zaplatit. A právě ten den ráno přišel do obchodu muž, kterého jsem nikdy předtím neviděla. U svého pracovního stolu slyším, jak říká otci:

„Potřebuji nějaké kvalitní hodinky.“

„Tady jsou hodinky vynikající značky,“ povídá otec a ukazuje neznámému to nejlepší, co v obchodě má.

Vidím, jak muž vytahuje z peněženky peníze. Peníze! Úžasné. Byla jsem si jista, že to bude stačit na to, abychom se dostali z nesnází. Před odchodem se neznámý k otci naklonil a důvěrně mu sdělil:

„Odjakživa jsem chodil k hodináři Van Houtenovi, ale hodinky, které jsem si u něho koupil, nejsou dobré, každou chvíli se zastaví.“

„Můžete mi ty hodinky ukázat?“ zeptal se otec.

Vzal si je, otevřel, prohlédl si je lupou a něco opravil.

„Vaše hodinky jsou bezvadné,“ řekl. „Bylo tam zaseknuté kolečko, nedalo žádnou práci ho uvolnit. Van Houten je vynikající hodinář, můžete mu důvěřovat. Vraťte mi ty hodinky, které jsem vám právě prodal!“

Zákazník nevěřil vlastním uším. Přesto hodinky vrátil a otec mu dal zpátky jeho peníze. Muž bez meškání odešel...

Mně se to pranic nezamlouvalo. „Tatínku, jak jsi to mohl udělat?"

„Poslyš, Corrie," odpověděl, „zdá se mi nefér dělat obchody na úkor kolegy. Vím, že myslíš na dluh, který musíme tento týden zaplatit, ale netrap se a důvěřuj v Boha!"

O několik dní později přišel do obchodu jiný zákazník.

„Pane Boome, rád bych si pořídil nějaké exkluzivní hodinky, hodinky, které existují pouze v jediném exempláři. Bude to možné? Jsem ochoten dát za ně odpovídající sumu."

„Vím o unikátních hodinkách," odpověděl otec, „objednal si je u nás rakouský císař speciálně pro sebe. Jsou zhotoveny z čistého zlata a jsou to první hodinky na světě, které dokážou zahrát hudební nápev. Císař se však mezitím vzdal trůnu a není už schopen zaplatit tak vysokou cenu."-

Při těch slovech otec otevřel kuffik a hodinky zákazníkovi ukázal. Klient šije nejprve důkladně pro-

hlédl a pak celý nadšený prohlásil, že je kupuje. Na pult položil svazek bankovek a spokojeně odešel.

Jen co byl venku, neudržela jsem se a radostně vykřikla.

„Bůh nám pomohl! Nemůžu tomu uvěřit. Jak jsem byla hloupá, že jsem mu nedůvěřovala!“

Rotschild

Jeden bohatý Rotschildův přítel si baronovi stěžoval, že jakýsi muž, který mu dluží padesát tisíc franků, mu nechce peníze vrátit.

„Nezbývá vám než ho dát k soudu,“ povídá Rotschild.

„Právě to bych rád udělal,“ odvětl přítel, „ale nemám žádný doklad, který by dokazoval, že mi ty peníze opravdu dluží.“

„Nuže, donuťte ho, aby vám ten doklad vystavil!“

„A jak, když nechce?“

„Udělejte to následovně: napište mu, ať vám pošle těch sto tisíc franků, které jste mu půjčil.“

„Ale já jsem mu půjčil jen padesát tisíc franků!“

„No právě, odpoví vám, že vám dluží jen padesát tisíc.“

Klub mladých

Otec se zajímá, jak jeho syn žije, a tak se ho jednoho dne ptá:

„Vidím, že často chodíš do klubu mladých? Kdo ho ještě navštěvuje?“

„No...chodí tam Kristýna...“

„Ano, Kristýnu znám. A kdo další?“

„...a já!“

Jenny

Bruce Ritter je zakladatelem jednoho newyorského krizového centra pro mladé... Vypravuje nám příběh dívky jménem Jenny.

„Jenny bylo šestnáct a bydlela v Baltimoru. Jednoho dne viděla starý žlutý cadillac s texaskou poznávací značkou, jak jede pomalu ulicí. Měla toho dne už po škole a čekala na autobus, který by ji odvezl domů.

„Nechceš odvézt, krásko?“

Dva muži a dvě ženy v autě vypadali sympaticky.

„Díky, ráda,“ řekla.

Hodila knihy na zadní sedadlo a skočila do vozu. Bylo 9. července.

Všechno se odehrálo během jediného krátkého okamžiku. Jenny byla dobrá děvče, ale toho dne udělala velkou hloupost. Automobil odbočil rychle na sever a dal se po dálnici číslo 95 směrem na New York. Jenny prosila, aby ji zavezli domů:

„Potřebuju se vrátit domů. Nechte mě vystoupit! Zastavte!“

Lenny, Pat, Jo a Carol se dali do smíchu:

„Mlč, kočička,“ povídá Lenny. „Pomůžeš nám získat pět set dolarů, je to v tvém zájmu. Spoléháme na tebe. Tak seď a buď ticho!“

Žlutý cadillac se zastavil na severní dálnici na parkovišti vyhrazeném kamiónům. Školačku, která byla v totálním šoku a nemohla všemu tomu uvěřit, přinutili najít si zákazníky mezi dálkovými řidiči. Jo ji pomáhal překonat odpor a Lenny měl na starosti peníze.

Čtyři dospělí a dítě zkoprnělé strachem přijeli do New Yorku a ubytovali se v Grand Concourse. Byl to jeden z nejmizernějších hotelů v Bronxu. Čtyři komplici se však nakonec mezi sebou rozkmotřili a Jenny byla nucena zůstat s Jo v hotelu. Hotelový pokoj měnili každý den. Ubohá byla nucena šlapat chodník v Hunts Point, neiodpornější čtvrti Bronxu.

Jo ji bez ustání bil. Je třeba podotknout, že Jenny jako zajatkyně neprojevovala přílišnou horlivost ani ochotu spolupracovat. Nakonec se jí podařilo uprostřed noci, když Jo spal, uprchnout. Jenny si vzala z Joových kalhot padesát dolarů a skočila do taxíku, který ji zavezl do jedné chudinské čtvrti na jihovýchodě Manhattanu. Naprosto vyčerpaná a dočista ztracená si vzala pokoj v laciném hotelu.

Sousedce z vedlejšího pokoje pověděla všechno, co se jí přihodilo. Jmenovala se Toya, byla sympatická a zdálo se, že má pochopení.

„Spolehni se na mě, zlato. S Blue Fly, který bydlí vedle, tě z toho dostaneme.“

Blue Fly byl ve skutečnosti pasákem toho nejhoršího druhu. Z Jenny si utahoval:

„Tím, žes na sebe všechno vyklopila, udělalas velkou chybu, holčičko. Nic lepšího jsi ale pro nás udělat nemohla, ty káčo hloupá. Teď se koukej snažit! Chci, aby mi to hodilo aspoň tisíc dolarů. Stačí ti zajít do Bowery. Ale tentokrát se nepokoušej zdrhnout, přede mnou se nikam neschováš!“

Při každém projevu vzdoru ji hned zbiU. Zmlátili ji i když nepřinesla dost peněz. A tak se vyděšená znovu pokusila o útěk, s vědomím, že riskuje všech-

no. I to, že třeba umře - což by bylo možná pro ni lepší. Toya a Blue Fly jí byli v patách. Pelášila jak nejrychleji mohla na parkoviště, tam zalezla pod auto a udýchaná a rozechvělá čekala, až Blue Fly a Toya přejdou. Pak znovu vstala a naslepo se rozběhla ulicemi. Běžela jako šílená, přebíhala přes křižovatky nedbajíc na provoz, ani na chodce... Nakonec zpozorovala modrobílé vozy newyorské policie zaparkované u pátého sektoru.

Tím její kalvárie skončila. Věc vzala do rukou policie a dlužno říci, že úspěšně. Jedno policejní auto se vydalo hledat Toyu a Blue Fly, další policisté přivolali speciální jednotku, která měla na starost děti, a Jenny se dostala do krizového centra pro mladistvé. Lékařská prohlídka ukázala, že byla znásilněna a zbita a že prodělala velký psychický šok. Když se rodiče dozvěděli, že se Jenny našla, byli radostí bez sebe. Okamžitě si pro dceru do New Yorku přijeli.

Policie pokračovala v pátrání po Blue Fly i ženě, která mu dělala komplice. Byl na ně vydán zatykač. Jenny se rozhodla svědčit proti nim u soudu. Po celý svůj život nebude moci zapomenout na dny plné hrůzy a strachu, které prožila v New Yorku.

Takové a podobné krutosti však nepřestanou, dokud se společnost náležitě nevypořádá s pasáky a kuplíři, kteří se nerozpakují zneužívat i děti, jako je Jenny.

Marie-Rose

Tento příběh vyprávěla jistá ženská lékařka ve své ordinaci v Německu.

Před několika měsíci v jedné opuštěné části města někdo napadl a znásilnil dvě mladé dívky. Právě se vraceli z práce. Nebýt kolemjdoucích, násilníci by je možná dokonce i zabili. Útočníkům se podařilo uprchnout a do dnešního dne nebyli pořád ještě dopadeni.

Před několika dny za mnou jedna z těch dívek přišla. Doprovázela ji matka. Marie-Rose - tak se ta dívka jmenovala - byla těhotná a ty dvě mě přišly poprosit, abych provedla potrat.

„Není možné, aby má dcera přivedla na svět dítě zločince. Zničí si život!“ zoufale mě přesvědčovala matka.

„Paní doktorko, pomozte mi přece!“ úpěnlivě prosila dívka.

Srdce se mi sevřelo, neboť jsem věděla, že nebudu moci jejich prosbě vyhovět. Vzpomněla jsem si v té chvíli na radu našeho profesora, doktora Hufelanda: „Výkon vašeho povolání vás může přivést do velice svízelných situací. Běda tomu, kdo se nechá přesvědčit obratně formulovanými důvody. Jediný způsob, jak se z těchto choulostivých situací dostat, je a vždy bude jediný - pamatovat na Boží přikázání: „Nezabiješ!“ Snažila jsem se, aby dívka i matka pochopily hluboký význam těchto slov.

„To, co ve vás roste, je lidská bytost, i když je jen velmi maličká. Kdybychom ji zabili, byla by to stejná vražda, jako kdybychom zabili kteréhokoli jiného člověka.

„Ale je to dítě zločince,“ naříkala matka. „Ostatně... víte... nechci mít v domě nemanželské dítě!“

„To nemusíte. Jako lékařka se mohu obrátit na Dobročinný spolek svatého Lukáše, kde se o matku a o dítě postarají.“

Právě nedávno jsem se dozvěděla, že tam každoročně spatří světlo světa na třicet dětí. Odložili-li matka svoje dítě, bude o něj dobře postaráno a později ho dají k adopci. Marie-Rose tedy nebude muset čekat na porod zde ve městě. Pokusím se najít vhodné

místo, kde by mohla dítě porodit a bude-li si to přát, seženu i adoptivní rodiče."

„Nechci zabít dítě," řekla Marie-Rose nesměle, „ale mám snoubence, kterého bych si později ráda vzala. Můj snoubenec zatím nic o tom, co se stalo, neví. Nemůžu mu přece vnutit tohle cizí dítě."

„Proč byste si o tom nemohla se svým snoubencem promluvit? Nebo chcete, abych to raději udělala já? Když muž skutečně miluje, dokáže přinést velké oběti."

„A co když mě potom už nebude chtít?"

„Tak to znamená, že vás nemiluje! Muž, který nedokáže rozeznat, kdo se opravdu provinil, že jste to nebyla vy, bude stejně nespravedlivý i při řešení méně důležitých otázek."

Strefila jsem se do černého. Dívka se na mě po dívala.

„Byla bych radši, kdybyste mu to řekla vy, paní doktoro."

Před odchodem si matka povzdychla:

„Ale i tak by byl ten potrat ze všeho nejlepší!"

Pohlédla jsem jí přímo do očí:

„Ale v tom případě byste se musela zodpovídat z vraždy. Nezapomeňte na desatero Božích přikázání...”

Po tomto důrazném varování pochopila. Kývla hlavou na pozdrav a obě beze slova odešly...

Snoubenec Marie-Rose přišel ve stanovenou hodinu a byl zjevně velmi rozrušen, protože už věděl, že jeho snoubenka čeká dítě. Svalil se na sedačku.

„To je strašné!" opakoval několikrát.

Ernestovi mohlo být kolem pětadvaceti let. Pracoval v jednom podniku jako technik. Hned mi byl syjnpatický. Nabyla jsem dojmu, že je to seriózní muž.

„V případě Marie-Rose," povídám, „to co se stalo, je jen tělesné poranění, které můžeme srovnat s chirurgickým zákrokem. Žádným způsobem však neporušilo její nevinnost."

„V žádném případě nemám v úmyslu se s ní rozejít," prohlásil. „Na to ji mám příliš rád a velmi dobře chápu její utrpení. Ale bude mít dítě a to mění všechno! Její matka mi řekla, že jste odmítla provést potrat. Marie-Rose mi všechno vysvětlila, a já uznávám, že na to nemáte právo. Navrhla jste jí i to, že pro ni najdete útočiště a pro to malé adoptivní rodi-

če. Osobně bych s tím souhlasil, ale jak svou snoubenku znám, nedokáže se od dítěte odloučit. Ostatně už ho začíná mít ráda..."

„Když jsem s ní o dítěti mluvila, taky jsem měla ten dojem.“

Mladý muž pokračoval:

„Když jsem Marie-Rose slyšel, s jakou něhou mi říká, že si ho nemůže nechat dát vzít, protože ono už žije!“ bylo mi jasné, že máme před sebou těžké chvíle. Co když mi jednoho dne dá na vybranou: buď šiji vzít i s dítětem, nebo se jí vzdát...?“

„Na to si musíte odpovědět sám!“

„Ale paní doktorko, já nedokážu přijmout dítě zločince!“

„Chápu váš odpor. Ale je možné, že z lásky k vaší snoubence změníte názor.“

„Mám dát své jméno dítěti, které není moje? Řeknou, že nejsem normální.“

„Nemám dojem, že zrovna vy byste si dělal hlavu z toho, co se o vás povídá.“

„Máte úplnou pravdu, paní doktorko,“ odpověděl s úsměvem..., „je tu ale ještě jiná věc: to dítě by mohlo mít stejné sklony jako jeho pravý otec!“

„Mohu vás ujistit, že ani naše vlastní děti často neodpovídají našim očekáváním. V lidském nitru dříme mnoho náklonností, o kterých nevíme. Nesprávnou výchovou se můžou probudit právě ty nejhorší. Ze zkušenosti vím, že nejčastější příčinou toho, že člověk vede špatný život, nebo páchá zločiny, jsou nedostatky ve výchově. Buď mu rodiče neprojevovali dost lásky, nebo vyrůstal v prostředí, jež si nezasluhovalo nazývat se „rodinou“.

„Budiž! Přesto tu však existuje riziko, že přítomnost toho dítěte v naší mladé domácnosti bude Marii -Rose neustále připomínat, že byla obětí násilí.“

Namítla jsem: „To si bude připomínat, i kdyby si dítě nenechala. Matka nemůže zapomenout na dítě, které devět měsíců nosila, které živila vlastní krví a kterému v bolestech dala život, jinak by nebyla opravdovou matkou. Je možné, že Marie-Rose bude šťastnější se svým dítětem po vašem boku, než kdyby si o něj dělala neustále starosti a kladla si otázku, co s ním je a kde žije. A adoptují-li je nějací cizinci, nikdy se nedozví ani jejich jméno ani místo, kde bydlí. Kolik matek, když už je příliš pozdě, prosí o sdělení, kde se jejich malé nachází. Stejně by to

bylo i s Marie-Rose, i kdyby teď prohlašovala, že je z lásky k vám připravena dítěte se zříci. Po několika letech by změnila názor a ani všechna vaše láska by z její duše nedokázala zahnat vzpomínku na to malé, jehož se kvůli vám zřekla. Nechci rozhodnout místo vás. Prostě vám ukazuji na nebezpečí plynoucí z odmítnutí dítěte. Ani na okamžik nepochybuji o tom, jak těžké je takové rozhodování, ale vaše odmítnutí by vás v budoucnu mohlo přivést k oběti mnohem vyšší: mohli byste přijít o štěstí a pokoj rodinného krbu."

Ernest se na pár okamžiků zadumal... potom se zvedl a nakonec řekl:

„Zatím nejsem schopný se rozhodnout. Kdybych Marie-Rose neměl tak rád, bylo by to snadné..."

Marie-Rose odešla z města. Odebrala se do útulku vzdáleného čtyři sta kilometrů. I když musela oželeť zaměstnání, byla spokojená, že unikne nepříjemným pohledům a otázkám.

2. dubna 1951 se jí narodila dceruška. Při pohledu na ni Ernest řekl:

„Z tak roztomilého človíčka se přece nemůže stát zločinec!"

„Musí vyrůstat v rodině," prohlásila Marie-Rose.

Ernest s tím souhlasil, protože chtěl mít vedle sebe ženu šťastnou, a ne matku pronásledovanou věčnými výčitkami. Dva roky nato jsem měla možnost seznámit se s malým, osmiměsíčním Rudolfkem. Ernest mezi oběma dětmi nedělá žádný rozdíl.

Goebbels

Bylo to v Německu za druhé světové války. Georges Maus (1888-1945) byl profesorem dějepisu. Byl to hluboce věřící křesťan.- Přednášel v maturitním ročníku o příznivém působení křesťanské lásky k bližním v dějinách.

Jeden student se přihlásil s otázkou:

„Platí tvrzení, že máme milovat své nepřátele, ještě i dnes?“

„Ježíšova slova platí vždycky a všude,“ odpověděl profesor.

„A musíme milovat dokonce i Angličany?“

„Určitě!“

„Ale ministr propagandy Goebbels včera v rádiu říkal, že je třeba je nenávidět.“

Profesor pochopil léčku a odmlčel se. Potom pevným hlasem řekl:

„Ani ministr Goebbels nemůže zrušit Kristovo přikázání.“

Kvůli této odvážné odpovědi byl Georges Maus zatčen gestapem a zemřel v koncentračním táboře v Dachau. Hlady.

Don Sortais

Bylo pondělí 20. října 1941, asi 7 hodin, 50 minut. Plukovník Hotz, německý důstojník a vrchní velitel města Nantes, se ubíral ještě s jiným důstojníkem na komandaturu do služby. V ulicích bylo pološero, ještě se úplně nerozednilo. Na rohu ulice krále Alberta, vynořili se za plukovníkem dva muži a dvěma ranami z revolveru ho zastřelili.

Fiihrerova reakce byla strašná.

Jelikož se teroristům podařilo uprchnout, nechal generál von Stiilpnagel, vojenský velitel ve Francii, dva dny po atentátu, 22. října, popravit na příkaz z Berlína padesát rukojmí.

„Vzhledem k závažnosti zločinu,“ stálo ve von Stůlpnagelově prohlášení, „bude v případě, že viníci nebudou zatčeni do 23. října do půlnoci, zastřeleno dalších padesát rukojmí.“

Když se opat Sortais, představený nedalekého opatství Belfontaine, dočetl v novinách o všech podrobnostech tragédie, nemohl se s tím smířit. Skutečnost, že má být popraveno dalších padesát Francouzů s ním hluboce otřásla! To nemůže dopustit. V neděli šestadvacátého padlo rozhodnutí: příští den pojede do Nantes.

Noc pak strávil tříděním různých dokumentů. Do Nantes dorazil už za svítání a nejdříve se zašel do kostela Svatého Kříže pomodlit před sochou Panny Marie Pomocnice. Tak brzy ráno by ho ještě nepřijali. Po dlouhém usebrání před Mariinou sochou odešel do paláce d'Aux na náměstí Ludvíka XVI., kde bylo sídlo komandatury. Tam jim odevzdal lístek s tímto textem:

„Německému důstojníkovi jsem schopen podat užitečné informace ohledně totožnosti vraha jeho předchůdce.“

Pustili tedy otce opata dovnitř a dostavil se důstojník, který ho měl vyslechnout. Don Gabriel však nechtěl hovořit s nikým jiným než s velitelem Von Bodmanem. Řekli mu, že velící důstojník odešel. Po naléhavých prosbách k němu přece jen opata z Belfontaine odvedli.

Plukovníkovi předal list tohoto znění:

„Veliteh, jste důstojník, azajisté chápete jaký zármutek nám způsobila smrt padesáti francouzských občanů. Ztrátou dalších životů byste v srdcích jejich blízkých, zlomených mučivou bolestí, zažehl jiskru nesmiřitelné nenávisti. Smilujte se a nezabíjeje je. Pro lásku své matky, mějte slitování s těmi padesáti muži, kteří se proti vám sice provinili, ale jejichž skutek si ani podle vašich zákonů nezaslouží trest smrti. Během poslední války jsem byl vojenským duchovním a uprostřed zraněných francouzských vojáků jsem potkával i německé raněné. Všechny bez rozdílu jsem zahrnoval stejnou láskou a všechny jsem nesmírně litoval. Často jsem šel přímo uprostřed boje, s nasazením vlastního života, sbírat raněné a všem bez rozdílu jsem se snažil ulehčit jejich utrpení.

Veliteli, nechci vás nabádat, abyste se zpronevěřil tomu, co pokládáte za svou povinnost. Jestliže je v zájmu bezpečnosti podle vás třeba, aby byla znovu prolita francouzská krev, budu vaše rozhodnutí respektovat, ale nabízím vám krev svou.

Považujte mě za viníka, za vraha podplukovníka Hotze a potrestejte mne. Ale pouze mne!

Váš rozsudek přijmu bez reptání. Přijmu ho dokonce s radostí."

Velitel Nantes figuroval v této záležitosti jenom jako podřízený. Nemohl o ničem rozhodovat. Rozhodnutí totiž záviselo na Hitlerovi samotném, který dával rozkazy generálu von Stulpnagelovi, jak má postupovat. Plukovník Bodman byl ale při čtení listu hluboce dojatý. Slova otce Sortaise vycházela přímo ze srdce. Při odchodu mu velitel sdělil, že se hned spojí s Paříží a dopis v celém jeho znění přečte do telefonu. Otec Sortais odcházel a v jeho nitru žhnula jiskřička naděje.

Příští den, 28. října 1941, von Stulpnagel zveřejnil následující prohlášení:

„Francouzskému lidu: Francouzské vládě dávám na vědomí rozhodnutí říšského vůdce, podle kterého se nevykonají odvetná opatření za atentáty v Nantes a Bordeaux a popravy dalších rukojmí se odvolávají."

Otec Sortais byl vyslyšen.

Josef je zloděj

Učitelku Emílii příhoda z jejího dětství natolik poznamenala, že nám ji vypravuje, jako by se odehrála docela nedávno.

„Byl právě čas oběda, všichni jsme seděli u stolu. Bylo nás šest i s otcem, který jako obvykle seděl v čele. Najednou někdo prudce rozrazil dveře kuchyně. To majitel pily k nám vrazil takhle bez klepání. Obrys jeho mohutné postavy se jasně rýsoval ve světle, které otevřeným vchodem proudilo do místnosti. Tvář měl zkřivenou hněvem a nenávisť. Šel rovnou k mému otci a křičel:

„Zloděj, zloděj! Josefe, vy jste zloděj!"

Můj otec zbledl, ale bez jakýchkoliv známek hněvu a s naprostým klidem odpověděl:

„Mýlíte se, nejsem zloděj."

„Jste!" odvětil pořád stejně zuřivě ten člověk. „Já a mí společníci z pily jsme si tím jisti. Máme o tom důkazy. Když jste v noci vyvážel hnůj, ukradl jste tu nejkrásnější fošnu, co jsme ráno nařezali."

Otec se postavil, stále stejně klidný.

„Ne," odpověděl, „to jsem nebyl já."

„To vás přijde draho! Váš dům, na který jste tak pyšný, půjde do dražby a vašim dětem dejte rovnou žebrácké hole a můžou jít po žebrotě.“

„Opakuji vám, že jsem vám nic nevzal.“

Náš host odešel tak, jak přišel. Po celou dobu hádky jsme seděli jako zařezaní.

„Dojezte si oběd!“ řekl otec a do konce oběda už nikdo nepromluvil ani slovo.

Ještě téhož dne odpoledne k nám zavítal chalupník z nedalekých vřesovišť. Přivedl krávu, aby ji nechal pokrýt naším býkem. Když bylo vše odbyto, vesničan se nestyděl zeptat se mého otce: „Slyšel jsem, že u vás budou dělat domovní prohlídku?“

„Ano,“ odpověděl otec a dodal: „Je to velmi nepříjemné. A ta pohana je o to nesnesitelnější, že pravého viníka znám.“

Otec se zadíval upřeně tomu muži do očí a pokračoval:

„Já dokonce vím i to, kde ta fošna teď je. Viděl jsem ji na korbě jednoho vozu a protože byl úplněk, dobře jsem poznal toho, kdo vůz řídil.“

Farmářovi se roztrásla kolena... Najednou zbledl, zabručel něco nesrozumitelného a uháněl i s krávou pryč.

Moji bratři a sestry, kteří byli při tom, velmi dobře pochopili, o co jde. Už věděli, že zlodějem je právě on, ten vesničan z vřesovišť, i když to otec přímo nevyslovil. Zároveň jsme všichni, kolik nás bylo, věděli, proč to ten večer předtím nevyzradil, když ho majitel neprávem obvinil, a proč mlčí i nyní. Ze srdce nesnášel udavače, a tak by byl schopný mlčet, i kdyby mu šlo o život. Pro něho nebylo nic horšího než udavačství. A navíc myslel i na rodinu toho zloděje, která žila v chatrči ve vřesovištích.

„Ubohá Lýdie," povzdychl si, „už tak toho má dost, stará se o čtyři malé děti a nebuduji to všechno dělat ještě horší."

Vzpomínám si, jak jsme seděli všichni u stolu a jak tím byli bratr Josef a sestra Kateřina pobouřeni.

„Otče," rozčiloval se nejstarší bratr, „to on ukradl tu kládu. Ví, že jsi ho při tom viděl. Měj se před ním na pozoru...Z obavy že ho udáš, je teď schopný udělat na tebe nějaký podraz."

Otec i tak nic nikomu neřekl. Mohl ho udat a postavit se dokonce i proti řediteli pily. Ale můj otec byl dobrák. Mlčel z ohleduplnosti. Bylo mu líto řiditelových dětí i dětí skutečného zloděje...

Na druhý den došlo opravdu k domovní prohlídce. Aby si člověk uvědomil, co taková věc znamená, musel by znát život a mentalitu vesničanů. Když se někde dělá domovní prohlídka, není pochyb o tom, že ten člověk je vinen. Nemluvě o tom zástupu mužů zákona. Jako by hledali vraha. Dostavil se starosta i se svou šerpou na hrudi, radní, exekutoři, četníci a všichni ostatní... Pro vesnici to byla neslýchaná událost. Všichni závistivci a nepřejícní, všichni, kteří si dělali na náš „zámek“ zálsusk, byli v sedmém nebi. Prohledali celý dům od sklepa po půdu, nic nevynechali... Tak strašně mého otce a nás ponížili... Přemísťovali masivní nábytek, prozkoumávali podlahu, do sena píchali dlouhé tyče s háky a můj otec, vzpřímený a hrdý, je při tom všem beze slova provázel. Nakonec byli nuceni konstatovat, že v domě není ani kousek prkna, a komisař a celá jeho suita odešli s nepořízenou.

Celá ta záležitost zůstala dodnes neobjasněná. Domovní prohlídka do případu jasno nevnese, takže jistá byla jen jedna věc, totiž že hledaný kus dřeva u nás není... Jedině můj otec by mohl všechno osvětlit, ale nikdy nic nevyzradil. Myslím, že díky němu

se to nikdy nikdo nedozvěděl. Ani rodina toho zloděje, ani jeho děti, ani lidé z pily.

Třešně

Maminka poslala malého Pěťu pro dvě kila třešní. Když se vrátil, převážila pytlík: 1,5 kg! To ji rozlobilo a zatelefonovala do obchodu:

„Jste obyčejný zloděj! Takhle ošidit dítě! Měl byste se stydět!"

„Promiňte paní," odpověděl obchodník, „ale pokuste se zvážit svého syna. Uvidíte, že půl kila přibral."

Zděšení

Mladý automechanik přijde na onen svět a stěžuje si svatému Petrovi:

„Musel jsem zemřít tak mladý?"

„Říkáte mladý? Mám tady přehled odpracovaných hodin, které jste si nechal zaplatit svými zákazníky...a podle toho by vám muselo být už nejmíň sto let!"

Nic není zadarmo

Soudce říká obžalovanému;

„Takže, tento pán měl na sobě těsné sako, v jeho vnitřní kapse byla tato peněženka a vy jste ji přesto ukradl. Povězte nám, jak jste se k ní dostal!"

Obžalovaný: „Obvykle, pane soudce, беру tři sta franků za lekci."

Rozhodnutí

Už toho tolik přečetla o škodlivých účincích cigaret, že se rozhodla přestat... číst.

Kulturní revoluce

v době kulturní revoluce v Šanghaji, dal prezident Mao mladým lidem příkaz, aby opustili školy, šli do velkých měst a tam důsledně realizovali myšlenky integrovaného komunismu. Všichni si mají být rovni. Znamená to jediné: pryč s intelektuály, pryč s boháči, pryč s měšťáky v komunistické straně! Myšlenka nechodit do školy a na státní náklady navštěvovat velká města nadchla většinu studující

mládeže. Líbil se jim i nápad brát bohatým to, čeho mají nadbytek.

Nien Cheng, Cíňanka z lepších vrstev, která se provdala za Angličana, vypravuje, co prožila, když jí do domu vpadl houf mladých lidí:

„Právě jsem v kuchyni u stolu snídala. Do místnosti vešla nějaká velmi hezká dívka s dlouhými vlasy spletenými do copu a sedla si naproti mně. Zadívala se na mne. Napila jsem se kávy a položila šálek na stůl. Ona ho hned vzala, přivoněla k němu, svraštila čelo a zeptala se mě.

„Co to je?“

„Káva.“

„A co je to káva?“

Vysvětlila jsem jí, že káva je něco jako čaj, ale silnější.

„Je to cizokrajný nápoj?“ zeptala se?

„Ano, myslím, že je možné ho považovat za cizí nápoj.“

A jedla jsem dál.

Vzala do ruky sklenici se zavařeninou s anglickou etiketou. Opřela se lokty o stůl a upřeně se na mě zahleděla svýma velkýma černýma očima.

„Proč pijete cizokrajný nápoj? Proč musíte jíst potraviny dovezené ze zahraničí? Proč máte tolik cizích knih?“

Poslouchala jsem její obžalobu a pousmála jsem se. Na svoji úlohu byla vzorně připravená.

Po chvíli ticha jsem se jí zeptala:

„A vy jíte rajčata?“

„Samozřejmě,“ odpověděla, „v Šanghaji jíme rajčata hodně.“

„Tak vidíte,“ řekla jsem, „rajčata pocházejí z ciziny, stejně jako grapefruit. Ten dovážíme z Persie. A pokud jde o cizí knihy, sám váš veUcý mysHtel Karel Marx byl Němec. Nikdy se nepodařilo zabránit pronikání věcí a myšlenek přes hranice jedné země! A to dokonce ani v časech dávno minulých, kdy byla komunikace obtížná. Pokoušet se o něco takového dnes je pochopitelně ještě mnohem těžší. Jsem si například jista, že ostatní národy už mají informace o čínských studentech, kteří se sjednotili a chtějí uskutečnit kulturní revoluci.“

„Opravdu si to myslíte?“ zeptala se zamyšleně. Cítila jsem, že objevuje nové světy.

Po chvíli dodala:

„Máte schopnost věci vysvětlovat. Nepracovala jste na univerzitě?“

Měla jsem plná ústa, a tak jsem jenom přikývla.

„Po skončení gymnázia jsem taky chtěla jít na univerzitu.“

Náhle se dveře kuchyně otevřely. Vedoucí skupiny nakoukl dovnitř, aby zjistil, jestli už je připravená lednička, aby ji mohli odnést. Dívka náhle vstala a hlasitě prohlásila:

„Jste nepřítel lidu, nebudu poslouchat vaše hlouposti.“

Otočila se a odcházela, ale ve dveřích se ještě otočila, podívala se na mě a mile se usmála.“

More

Anglický král Jindřich VIII. se v roce 1534 nechal prohlásit nejvyšším představeným církve. Jeho kancléř Thomas More - hrdina filmu „Muž na věčnost“ - ho odmítl v novém úřadě uznat a tak byl uvržen do vězení.

Řediteli věznice bylo nepříjemné, že musí uvěznit tak čestného člověka. More ho vzal přátelsky kolem ramen a řekl:

„Nedělejte si starosti! Jedněte se mnou úplně stejně jako s ostatními vězni! A kdybych si přece jen stěžoval na bydlení nebo stravu, klidně mě vyhod'te na ulici!"

Pagnol

Marcela Pagnola jednou zastavil jistý žebrák, jeden z těch drzejších, a chtěl si od něho půjčit peníze.

„A jakým právem si je chcete ode mne půjčit?" vyzvídá Pagnol.

„Právem příbuzného."

„Ale podívejme! Tak my jsme příbuzní? A od kdy?"

„Už od Adama a Evy!"

„Máte úplnou pravdu," přitakal Pagnol, „na to jsem zapomněl. Tady máte jeden frank, drahý bratrance. A dám vám dobrou radu: když si přesně tolik vypůjčíte i od ostatních členů rodiny, stanete se miliardářem!"

Gina

Nicola Valéryová je rumunská novinářka. Když se komunisté v roce 1948 chopili moci, byla tato hluboce věřící křesťanka, která nikdy neskrývá svoje přesvědčení, vsazena do vězení.

Jednoho dne dostala od svých nejbližších balík s jídlem. Bez meškání se o jeho obsah rozdělila s ostatními vyhladovělými spoluvězeňkyněmi. Připravila čtyři balíčky, a pokoušela se je poslat ženám, které musely dodržovat přísné předpisy a neměly nárok na takovou pomoc z venku. Když se během přestávky na vězeňském dvoře dozorkyně nedívala, podařilo se jí prostrčit skrz mříže tři balíčky. Když jim ale podávala čtvrtý, šeptla trochu hlasitěji:

„To je poslední, rychle si ho vezměte!“

Ale právě v tom momentě se ozval hvizd píšťalky:

„Stůjte! Ani hnout!“

Něco takového je podle vězeňského řádu přísně zakázáno. Nicola byla za tento přestupek odsouzená na těžké práce. Musela nosit obrovské pytle s moukou, uložené v kostele, z kterého udělali sklad. Úplně vzadu, za posledním pytlek našla k svému velkému údivu ukrytou Bibli. Od nástupu komunistů

byly všechny náboženské knihy, včetně Bible, absolutně zakázány. Nicola se rozhodla riskovat. Ukryla Bibli pod šaty a podařilo se jí pronést ji do společné místnosti, kde spala spolu s mnoha jinými ženami.

Poslechněme si teď její vyprávění:

„Vyšplhala jsem se na jednu z paland a oznámila jsem:

„Mám tu něco mimořádného! Nalezla jsem bezpochyby tu nejdůležitější knihu na světě: BibU!"

Rozepnula jsem si košiU a knihu jsem jim ukázala:

„Kdo souhlasí, abychom šije ponechaly, ať zvedne ruku!"

Všechny paže se spontánně zvedly. Jen Marie de Layo řekla:

„Já s tím nesouhlasím, protože jsem nevěřící a nevím, k čemu by nám ta kniha byla dobrá. Ale slibuji vám, že zachovám absolutní mlčení."

Abychom měly z Bible maximální užitek, rozstříhaly jsme ji tak, aby byla každá z šedesáti šesti knih Starého a Nového zákona zvlášť. Každý večer a při sebemenší hrozbě prohlídky naše malá knihovna mizela v nádržce na vodu, která se už roky nepoužívala a kterou dozorkyně nikdy neprohlížely. Působením

Boží milosti, tato improvizovaná knihovna konala zázraky. Byla jsem svědkyní dojemných konverzí. Obzvlášť mi utkvěla v paměti Gina. Byla zatčena a uvězněna týden po svém muži. Jeden bývalý ministr byl její přítel. Pronásledovala ho policie, a tak požádal Ginu, aby ho ukryla ve svém domě. Zůstal tam schovaný několik měsíců. Avšak Ginin patnáctiletý syn, se chtěl pochlubit, jaké má odvážné rodiče, a řekl to svému kamarádovi. O několik dní později se to policie dozvěděla a jejich dům obklíčila. Tajně ukrytý přítel vyskočil oknem a policie ho zastřelila. Ginin manžel byl zatčen okamžitě a ona týden poté. Při převozu z jednoho vězení do druhého jela v policejním antonu i s několika muži. Zeptala se jich, zda nepotkali náhodou ve vězení muže jménem Evžen Bratin, Neřekla však, že je to její muž. Jeden z vězňů jí řekl, že se s Bratinem rozešel hodinu předtím, než nastoupil do antonu. Dodal, že byl zoufalý, protože se právě dozvěděl, že jeho syn spáchal sebevraždu. Nedokázal už dál snášet výčitky svědomí. Vyčítal si, co způsobil svým rodičům. Uvězněný tak Gině dopodrobna všechno vypověděl, aniž tušil, že ona je jednou z obětí tragédie. Gina

přijela do vězení naprosto zničená. Vrhla se na postel a bez přestání plakala.

V následujících měsících se i ona pustila do čtení Bible. Jednou odpoledne na vycházce se ke mně přitočila a pár kroků jsme šly spolu. Řekla mi:

„Chci, abys věděla, že největší chybu, kterou jsem kdy udělala a za kterou si dávám největší vinu, je to, že jsem šla několikrát na potrat. Od chvíle, kdy jsem začala číst Bibli, cítím vinu před Bohem za to, že jsem zabránila narození dítěte. Postavila jsem se proti Božímu plánu... Můj syn zahynul tragickou smrtí. Já vlastně nesu zodpovědnost za to neštěstí. Myslíš, že se mi jednoho dne dostane odpuštění?"

„Myslím si, že když upřímně htuješ toho, cos udělala, a když věříš, že Kristova krev má moc tě vykoupit, je ti odpuštěno."

„Jak mám ale napravit zlo, které jsem spáchala?"

„Na jednu stranu musíš vědět, že utrpení očisťuje. Na druhé, že zlo se napravuje dobrem. Že když člověk koná dobro, tak to zlo, které napáchal, napravuje."

„Myslíš, že budu moci mít ještě dítě?"

„Proč ne? A pak, můžeš to napravit i jinak. Možná úplně jiným způsobem, než tím že bys přivedla na svět dítě.

„Pořád se modlím. Nevím, jak se mám modlit. Říkám Bohu všechno, co mě tíží. Je to spíš žalozpěv, ale říkám tomu modlitba.“

„A cítíš se potom lehčí?“

„Ach ne! Ale vím, že musím vytrvat.“

Povzbuzovala jsem ji. A skrze utrpení ve vězení vstoupil do jejího života Kristus.

Lítost

Jistý muž při zpovědi říká:

„Vyznávám se, že jsem z jednoho skladu ukradl pytle s moukou.“

Kněz se táže:

„Kolik pytlů?“

„Ukradl jsem tři... vlastně pět pytlů!“

Kněz nechápe:

„Tak tři nebo pět?“

Odpověď všechno vyjasní:

„Otče, vzal jsem tři, ale pro dva si ještě dojdu!“

Je samozřejmé, že zpověď bez pokání nemá žádný smysl!

Sen z dětství

Starého pána se jednou ptali, jestli se mu v životě splnily jeho dětské sny.

„Ano, jeden sen se mi splnil. Když mi byly čtyři, nesnášel jsem, když mě česali. Toužil jsem být plešatý!“

U telefonu papež

Jednou večer volal papež Jan Pavel II. na jednu švýcarskou kliniku, aby si pohovořil s polským knězem, který tam byl hospitalizovaný.

„Haló, kdo volá?“ ptá se spojovatelka.

„Tady je papež.“

„Neříkejte! Tak to já jsem čínská císařovna.“

A zavěsí.

Nic ji nevyvede z míry

šestiletá Tiana si řekla, že nikdy nebude pracovat.

„Vdám se,“ povídá matce.

„A co když tvůj manžel nebude dost vydělávat?“
„No a co, tak si vezmu dva!“

Znetvořená tvář

Guy Gilbert se nám svěřil, s jakými problémy se musí potýkat při výchově svých svěřenců.

„Na obrazovce se ve zpravodajském deníku objevila její znetvořená tvář. Obraz staré ženy s obličejem poznamenaným ranami pobouřil celou Francii. Všichni sledovali, co způsobili alkoholem notně posilnění mladíci této takřka osmdesátileté ženě. Útočníci si nemohli vybrat oběť ubožejší. Pobírala jenom směšný důchod, který stačil sotva k tomu, aby mohla přežít. Její zhoršující se invalidita jí nedovolovala než se stále pomaleji belhat od jednoho kusu nábytku k druhému.

Jeden z dvou násilníků ji uhodil a chtěl, aby jim ukázala, kde má schované peníze. Mladší pouze přihlížel. Skočili po penězích. Zatímco si rozdělovali hubených dvě stě franků, ubohá stařenka projevila velkou odvalu. Všimla si, že klíč zůstal v zámku. Neváhala a zamkla násilníky na dva západy. Potom už stačilo jen přivolat pomoc.

Když mě policisté po týdnu předvolali na povinný výslech, neboť u mne byli oba výtečníci ubytováni, naše oči se střetly.

Oba zůstali přede mnou stát jako příkovaní. V mém pohledu museli vyčíst odpor a znechucení nad jejich neospravedlnitelným jednáním. Mimo to však mohli v mém pohledu vycítit i bratrskou lásku, která jim měla pomáhat snášet trest, k jehož výkonu právě nastupovali. Na komisařství, kam byli odvedeni, se na ně určitě sesypala sprška úderů. Policisté, jako obyčejně, se určitě nerozpakovali vzít spravedlnost do vlastních rukou.

Bití pokračovalo i ve vězení. Vězni nemají ve zvyku příliš se párat s nově příchozími, o jejichž zločinech se mohh dočíst v denním tisku. Hned jak mezi ně hlavního viníka strčili, dostal kopanců, nádávek, dokonce mu na hlavu nasadili odpadkový koš a zahrnovali ho nejrůznějšími urážkami, aby mu tak dali najevo, co si myslí o jeho odporném skutku, který spáchal. Mladík měl jenom jednu možnost: požádat o izolaci.

Ocitl se v cele, třiadvacet hodin ze čtyřiadvaceti úplně odloučený od ostatních. Když jsem se v hovorňe sešel s jeho mladším spoluviníkem, ten se sva-

líl na lavici, jen co mě uviděl. Slzy mu doslova vytryskly z očí... Nemohl snést můj pohled. Zůstal dvacet minut s hlavou v dlaních.

Nic jsme si neřekli. Absolutně nic. V obrovském tichu, které přerušovaly jen vzlyky, bylo lze vycítit jeho zahanbení, samotu, ale i radost z toho, že vidí člověka, který ho nikdy neopustí, i kdyby se provinil tím nejodpornějším činem.

Kristus je s námi, tak je to!"

Výkřik srdce

Jistý biskup obdržel od jedné vdovy následující dopis:

„Když byl můj manžel na smrtelné posteli, poprosila jsem ho za odpuštění a sama jsem mu odpustila, a každý den se modlím, aby mu Bůh dal věčnou blaženost. Nebrání mi to však v tom, abych svůj život neviděla jako velkou prohru. Láska v mém nitru dávno vyhasla. Ať už jsem byla nemocná, těhotná nebo vyčerpaná, vždycky jsem musela velice těžce pracovat... Přesto jsem nikdy od manžela neslyšela jediné slůvko povzbuzení, nikdy mi nepomohl, když jsem čekala dítě nebo když bylo některé z našich

pěti dětí nemocné. Když jsem se opovážila postěžovat si, zbil mě. Žal a zoufalství zničily všechnu lásku, která ve mně byla. Už jsem dál nemohla. Od té obrovské spousty práce, ale především tou přemírou smutku, neporozumění a nespravedlnosti jsem se cítila být úplně na dně. I tak jsem se ale snažila dobře vypadat a doma bylo vždy útulno a čisto. Vždyť žena toho tolik dokáže! Když nachází oporu a pomocnou ruku při uskutečňování svého poslání, je schopna nadlidských výkonů. Bez toho se pro ni ale stává už tak dost těžký život nesnesitelným, manželský svazek nevolnictvím a ona sama si připadá jako otrokyně. To byl můj případ.

Píšu vám to proto, abyste vysvětlil mužům, v jak těžké situaci se často ženy nacházejí, a abyste jim řekl, že si mají svých manželek vážit, být jim oporou a čas od času jim pomáhat."

Dobry terén

Přítel Marka Twaina byl náruživým hráčem golfu. Jednou ho spisovatel sledoval při hře, ale příteli to příliš nešlo: při každé druhé ráně napálil místo míč-

ku drn. Marku Twainovi vletěla hlína přímo do obličeje.

Po hře se ho přítel zeptal: „Co říkáš našemu terénu?“

„Ještě nikdy jsem neochutnal lepší!“ zvolal Mark Twain.

„Rád bych tady měl nějaké hory.“

„Žádný problém,“ řekl Bůh. A stvořil hory.

Švýcar se podíval na zelenající se svahy a dodal:

„Nebylo by špatné, kdyby se na nich pásly krávy!“

A hned jak se objevily krávy, dal se náš milý Švýcar do dojení. Rozplýval se nad tím vysoce kvalitním mlékem a podal Bohu šálek, aby taky ochutnal.

„Je výtečné,“ řekl Bůh, když mu vracel prázdný šálek, „přeješ si ještě něco?“

„No... ne... jenom frank dvacet za to mléko!“

Zakázané anekdoty

Stalin, jako všichni tyrani, posílal své nepřátele do koncentračních táborů.

Rozhovor v moskevském metru:

„Je pravda, že Stalin sbírá všechny anekdoty, které se o něm povídají?“

„Ano, a taky sbírá lidi, kteří je vyprávějí.“

Nepokoje ve Rwandě

Během války ve Rwandě se tisíce lidí ocitly pod nadvládou nenávisti a strachu. Jistý novinář nám vyprávěl událost, která se tam odehrála.

„Toho večera měl Gabriel strach. Uléhal s pocitem velké nejistoty. Během noci se probouzel při sebemenším hluku. Jeho pes, který zůstal hlídat venku, nepřestával štěkat. Pozorně naslouchal každému kroku, který se rozléhal farou. Jsou to vetřelci nebo Tutsiové hledající útočiště? Několikrát vstal, šel až ke dveřím a pátravě se zadíval do tmy. Ne že by byl nějaký strašpytel, ale tady, uprostřed pekelného vraždění, si uvědomil, že Hutové jsou teď v převaze. Už je to jen otázka dní. Možná budou vyvražděni všichni Tutsiové. On jako kněz by měl těmto ma-

sakrům zamezit. Zvedl sluchátko a pokouší se - možná naposledy - zavolat svému představenému do Paříže.

„Jak se vede, Gabrieli?"

„Zle. Moc zle. Teď mám v domě 200 Tutsijských uprchlíků. Podle všeho nás dnes večer Hutové napadnou. V následujících hodinách zřejmě zaútočí na faru a myslím, že dnes v noci všichni zemřeme."

Probděl celou noc, aniž zamhouřil oko, a ráno, když vycházelo slunce ozvaly se strážce: „Poplach!" Je 11. dubna. Útočníci jsou zde. Dobrá stovka mladých ozbrojenců s mačetami, oštěpy a bambusovými tyčemi s ostře seříznutými konci na způsob bodáků se blíží k faře. Gabriel zvedá ruce a žádá o slovo: „Buďte pozdraveni, co si přejete?"

„Chceme Tutsie, které tu schováváš. Církev je nemá co ochraňovat. Není tu pro ně!"

„Jak to," zvolá otec Gabriel, církev je pro všechny, a zvláště pro ty, kteří jsou v nebezpečí. Kdybyste byli ohroženi vy, přísahám vám, že by byla církev dnes na vaší straně."

„Ale jsou to zločinci, zabili prezidenta!"

„Pokud jde o smrt prezidenta, věřte, že i mne to zarmoutilo. Ale můžete si být jisti, že ani jeden

z Tutsiů, kteří jsou tady, není osobně zodpovědný za ten atentát."

Po dlouhém rozhovoru se zabijáci vzdali úmyslu dostat se dovnitř a odcházejí. Ale nevzdávají se.

A za nějaký čas si to vskutku k faře míří skupina patnácti ozbrojených mužů. Gabriel jim vyjde vstříc:

„Co chcete?"

„Vaše Tutsie. Už je nejvyšší čas, abychom si je odvedli."

„Jen přes mou mrtvolu."

Gabriel poklekne, rozeprave paže a vykřikne:

„Konejte svou špinavou práci! Skončeme to, zabijte mě!"

To na útočníky zapůsobí. Zahanbeně a beze slova se už po druhé vracejí zpátky.

Utečencům na faře se strachem svírá žaludek. I ten nejmenší hluk vyvolá paniku. Dveře jsou zamknuté, aby děti a ženy nemohly vycházet ven. Na chodbě dlouhé třicet metrů a široké metr a půl se tísní dvě stě lidí.

Na každém konci chodby stojí s kyjem v ruce strážci. Když chce Gabriel v noci přejít z jedné místnosti do druhé, musí překračovat těla.

Už nepochybuje o tom, že všichni Tutsiové, které zde chrání, zemřou a že on sám se tomu také nevyhne. Příští noci Hutové opravdu zaútočí. Tutsiové zabarikádovali zevnitř dveře a z prvního patra házejí po útočnících kameny. Ti kupodivu nečekaně ustupují... Bezpochyby jdou zavolat posilu.

Na faře vládne napjatá atmosféra. Když na sebe smrt nechává čekat, stává se ještě krutější.

Najednou přibíhá celý udýchaný jeden muž z hlídky:

„Kde je otec Gabriel, kde je otec Gabriel?“

„Co se děje?“ ptá se Gabriel.

„Je konec. Mají posily. Už to nebude dlouho trvat!“

Konečný útok je nebezpečně blízko. Gabrieli je to jasné.

A přesto se stalo něco, v co už nikdo nedoufal. Všichni užasle naslouchají stále silicímu burácení motoru. Tutsiové vyskakují a běží se podívat k oknům. Po svahu se k nim namáhavě šplhá autobus a vjíždí na faru.

„Jsme zachráněni,“ zvolá jeden z nich, „je to armádní autobus, jedou pro nás!“

Do autobusu pro sedmdesát lidí se jich vměstnalo dvě stě. Armáda se nad nimi slitovala. Po příjezdu do Rubengery, cítí se konečně v bezpečí. Gabriel si stoupl ke dveřím autobusu a dlouze, jednomu po druhem, tiskne ruku. Je šťastný, že udělal všechno, co bylo třeba na záchranu jejich životů.

Matka Alžběta

Během druhé světové války byla matka Alžběta představenou jedné řeholní komunity v Lyonu. Ve svém klášteře ukrývala osoby hledané Němci. Dne 25. března byla zatčena gestapem a internována v ženském koncentračním táboře v Ravensbrücku.

Každou neděli četla na oddělení číslo 15, v koutku, liturgické texty. Celý tábor matku velebil. A jak by ne? Byla samý úsměv, radost, pokoj a překypovala láskou.

Na Velký pátek roku 1945 příslušníci SS vyvolávali čísla žen, které byly určeny do plynové komory. Matka Alžběta na seznamu nebyla. Plakala. Všechny plakaly. Některé křičely: „Nechceme umřít!“ „Jsem mladá, jsem silná, mohu pracovat!“ Z bloku odcházely po jedné. Matka Alžběta přistoupila k jedné

mladá ženě: „No tak... Jen odvahu!" Ta odpověděla: „Mám dvě děti!" Matka Alžběta pohlédla na okno: „Honem, rychle, vyskoč z okna!" Žena váhá. Matka Alžběta ji postrkuje k oknu. „Nikdo tě neuvidí. Prohlízejí te tam vzadu pod postelemi. Rychle..."

Nakonec poslechla. A když příslušník SS vykřikl jako poslední číslo trestankyně, která právě utekla, matka Alžběta vykročila. Podívala se na ty, které zůstaly a řekla:

„Jdu do nebe... Dejte to vědět sestrám do Lyonu!"

To, co matka Alžběta vykonala pro matku dvou dětí, vykonal Kristus pro nás pro všechny. Svou hroznou smrtí zaplatil za všechny naše hříchy.

Vyženu Matku Terezu, aíe pod jednou podmínkou

Chrám bohyně Kálí v Kalkatě se stal skutečným hnízdem zlodějů, narkomanů a prostitutek. Nedaleko odtud pečovala Matka Tereza o opuštěné a na ulici umírající ubožáky. Úřady jí na to nakonec přidělily právě tento starý chrám.

Když se to lidé dověděli, začali na městském úřadě protestovat:

„Nějaká cizinka chce obrátit chudáky na křesťanskou víru! Požadujeme, aby byla odtamtud vyhnána!"

„Jenom klid, jenom klid!" odpověděl komisař, „dobrá, slibuji vám, že ji vyzvu, aby odešla."

Když přišel do chrámu bohyně Kálí, zamířil si to přímo k Matce Tereze. Vedle ní ležel nemocný z kterého se šířil nesnesitelný zápach. Komisařovi se z toho udělalo špatně. Naklonil se k pacientovi. Při pohledu na tu hrůzu jen polkl: z ran umírajícího vylézali červi! Matka na rány opatrně přikládala obklady manganistanu draselného. Obrátila se ke komisaři:

„Jestli se chcete zvlášť na něco podívat, můžu jít s vámi."

„Ne, chci si to tady prohlédnout sám," odpověděl otrěsen. Nechte mě samotného!"

Po návratu z chrámu řekl těm, kteří řeholníci obviňovali:

„Slíbil jsem vám, že tu ženu pošlu z naší čtvrtě pryč. Dobře, udělám to, ale pod jednou podmínkou:

že vaše matky a sestry budou dělat to, co dělá ona.
V tom případě ji vyženu!"

Od toho dne už nikdo nechtěl, aby Matka Tereza odešla.

Ohleduplný

Učitel se ve škole ptá:

„Petříčku, pověz mi, co bys udělal, kdybys našel
milión franků?"

Žáček uvažuje:

„No, podle toho, kdo je ztratil. Kdyby to byl chu-
dák, vrátil bych mu je!"

Být dobrý je ušlechtilé

Humorista Mark Twain jednou řekl:

„Je ušlechtilé být dobrým člověkem. Vysvětlovat
ale ostatním, jak se stát dobrým člověkem, je ještě
ušlechtilejší...a méně únavné!"

Čeho je moc, toho je příliš!

Jeden noční hlídač dostal na konci měsíce o pět
set franků víc, než mu patřilo. Svému zaměstnavateli

však nic neřekl. Ten si omylu všiml a následující měsíc mu těch pět set franků z výplaty strhl.

„Poslyšte," povídá noční hlídač, „tento měsíc mi chybí pět set franků!"

„Ale minulý měsíc, když jsem vám dal o pět set franků víc, nic jste neříkal!" bránil se zaměstnavatel.

„To je pravda," souhlasil hlídač. „Víte, když se stane chyba jednou, mohu přimhouřit oko, ale dvakrát, to už je příliš."

Vzácná shoda

William se právě vrátil ze studií na univerzitě. Všechny udivil svým novým vzezřením: extra široké kalhoty, hedvábná košile, pestře vzorovaná vesta a kravata podle poslední módy - vypadá úžasně. Vstoupil do knihovny, kde jeho otec právě cosi četl. Starý pán zvedl oči a zadíval se na syna. Čím déle na něj hleděl, tím větší znechucení pociťoval.

„Synu," řekl konečně, „vypadáš jako opravdový trouba!"

V tom momentě vešel Williamův strýc a zvolal:

„Williame, vypadáš přesně jako tvůj otec, když se jako pětadvacetiletý vracel ze studií!"

„Ano," souhlasil William s úsměvem, „i otec mi to právě říkal."

Tvrdohlavá

Rozzlobený otec říká synovi:

„Právě jsem dostal výpis tvých známek a vůbec nejsem spokojený!"

„Přesně tohle jsem říkal paní učitelce, ale ona ti to chtěla přesto poslat!"

Expres z Bukurešti

Stalo se někdy kolem roku 1920 v rychlíku, který jel z Bukurešti do Czernowitz. Anca Petrescu seděla v jednom kupé se ženou jistého vysokého státního úředníka. Ta uprostřed noci překvapila Ancu, jak se přehrabává v její kabelce. Anca celá zmatená přísahala, že si kabelky spletla, protože byly úplně stejné. Všechno by se bývalo mohlo vysvětlit jako obyčejné nedorozumění, kdyby žena úředníka nezjistila, že jí v kabelce chybějí šperky. Zdálo se, že podezření je oprávněné a tak nešťastníci zatkli. Její zoufalství se nedá vypovědět. Dnem i nocí plakala.

nejedla a přímo se ztrácela před očima. Manžel, který byl tou událostí otřesený, odmítl zaplatit kauci za její propuštění a ponechal ji napospas osudu.

A pak jednoho krásného dne Ancu propustili na svobodu. Záležitost se vyřešila: žalobkyně svoje šperky našla!

Vězeňskou bránu vyšla zlomená a bělovlasá žena.

Když už je řeč o brýlích

Jednoho dne se rozhlasové hlasatelce, paní S. přihodilo něco neobvyklého. Ať vypravuje:

„Je sobota ráno. Právě jsem si rozbila brýle. Nemohu číst ani psát! Láteřím, oblékám se a jdu k jednomu znamenitému optikovi, o němž se ví, že je mistrem svého oboru.

V chodbě jsou koberce, všude květiny a vkusné reprodukce slavných obrazů. Prodejna vypadá sympaticky, prodavači se chovají k zákazníkům zdvořile. Ale...

„Chcete mít do dnešního večera vyměněné skla? S dvojí ohniskovou vzdáleností? Ale to je nemožné, madam! Nejdříve v pondělí. Jsou to speciální skla... A v sobotu tyto opravy neprovádíme. Je nám líto...”

Naléhám, vysvětluji, ale všechno je mamě. Nedá se nic dělat. Unavená dlouhým přesvědčováním to nakonec vzdávám. Až do pondělí budu tedy poslouchat rozhlas a chodit na procházky. Nebo si vezmu prášky na spaní a pokusím se celý víkend prospat. A tak pokládám ty nešťastné brýle na pult před zaměstnance.

„Vaše jméno, prosím?“

Napišu ho na lístek, který mi podal... Prodavač si jméno přečte, zvedne oči, podívá se na mě a povídá:

„To je... vaše jméno? To jste .. vy?“

„Ano, samozřejmě.“

Nepokládám se za žádnou hvězdu. A když mé jméno náhodou lidé, díky rozhlasu, znají - obvykle u nikoho nevyvolává paniku ani žádné zvláštní nadšení...

Chování zaměstnance se však naráz mění!

„Počkejte, počkejte, paní... Neodcházejte... Musím dát vědět řediteli.“

„Řediteli? K čemu to?“

„Aby sem přišel!“

„Já ale nepotřebuji ředitele. Podle toho, co jste povídal, mi to dřív než v pondělí stejně udělat nemůžete.“

„Mrzelo by ho to, až by se dověděl, že jste tady byla a že jsme mu nedali vědět!"

„Ale proč?"

Zaměstnanec už ale zmizel ve výtahu... Nic nechápu, ale čekám, co se bude dít dál. Dovedu si představit, jak hloupě asi vypadám. Ostatní zaměstnanci si něco špitají a s úsměvem po mně pokukují. Co se děje? Nej spíš pro něj sem něco jako dcera následníka trůnu, Marlene Dietrichová a Johanka z Arku dohromady !

Vtom už ke mně pospíchá plešatý, kulatoučký muž, usmívá se a líbá mi ruku:

„Jem šťastný, že jste přišla. Že vás konečně mohu poznat osobně a ne jen prostřednictvím dopisů!"

„A my... si píšeme?"

„Ano, už tři roky! Vám vděčím za to, že se můj život změnil, a stejně tak i život mých spolupracovníků."

„Mně?"

„Ano, vám. Nevšimla jste si, v jakém úžasu zůstal můj zaměstnanec, když uslyšel vaše jméno?"

„To ano..., ale pořád nechápu..."

„Pojďte do mé kanceláře, všechno vám vysvětlím."

A začal vyprávět svůj příběh:

„Jednoho dne jsem při obědě poslouchal rádio. Byl to váš pořad a mluvila jste v něm o osamělosti starců, o smutku některých žen, které nemoc a věk uvěznily ve čtyřech stěnách bytu, kolikrát umístěného až v nejvyšším patře... Cítil jsem se nepříjemně. Dotklo se mě to, protože jsem si vzpomněl na svoji matku. Kdyby ještě žila, byl bych s ní, dělal bych jí společnost, staral bych se o ni a byl bych šťastný. Napsal jsem vám a požádal jsem vás o nějakou adresu. Obratem jste mi ji poslala. Osobě, kterou jste mi vybrala a svěřila do opatrování, jsem hned napsal. Navrhl jsem jí, že jestli může chodit, rád bych ji pozval do restaurace. Myslel jsem si, že tam se nám bude napoprvé rozprávět příjemněji, než u ní doma. Měli jsme schůzku u stanice metra Palais-Royal: Abychom se poznali, ona měla mít v ruce noviny a já kytičku..."

„Jak romantické!"

„Snad. Odpověděla mi, že se schůzkou souhlasí. Povečeřeli jsme v jedné známé restauraci, byla velmi šťastná. Radovala se jako dítě. Vypravovala mi, celý svůj život, a já zase svůj... Byla to neobyčejná

žena. Můj život a život mých spolupracovníků obrátila naruby."

„Proč o ní mluvíte v minulém čase?"

„Protože minulý rok zemřela."

„Kolik jí bylo roků?"

„Osmdesát, a mně bylo tehdy třicet sedm..."

„Ale... čím tak zasáhla do vašeho života?"

„To hned pochopíte. Já jsem válečný sirotek. Matka zemřela při porodu a otec ve válce. Bylo mi deset. Vychovávali mě pěstouni. Byli to venkované s laskavým srdcem, a měli mě moc rádi. Nebyl jsem hloupý, vesnický učitel mě povzbuzoval, školu jsem dokončil s dobrými výsledky. Měl jsem silnou vůli a obchodního ducha. Vlastním přičiněním se mi podařilo někam to dotáhnout, vystoupat po žebříčku výš. Ve čtyřiatřiceti jsem se stal ředitelem této pobočky. Ale nepřestal jsem být nevzdělaným hrubiánem. Byl jsem tvrdý k sobě i k ostatním. Jednal jsem s lidmi stejně, jako se mnou jednali v mých předešlých zaměstnáních, když jsem začínal pracovat. Nikdo mi nic neodpustil, a tak jsem se ani já s nikým nemazlil! Umění, divadlo, literatura byly pro mne prázdné pojmy. A co je ještě horší, neměl jsem ani oonětí o zdvořilém ipHnání « HHmi "

Ředitel této velké firmy se na chvíli odmlčel a potom pokračoval:

„Ale asi ve mně něco dobrého bylo, nějaké dobré zrnko, a díky té ženě to semínko vzklíčilo. Ta osmdesátiletá stařenka mě všechno naučila... Číst a milovat knihy, hovořit..., chápat a rozumět... Díky ní jsem se stal jemnějším člověkem. Byla to velmi chudá žena, ale velká dáma. Bydlela v podkrovním pokojíku blízko stanice Palais-Royal. Měla tam starožitný rodinný nábytek a mnoho různých ozdobných předmětů. Občas jsem zpozoroval, že některý z nich chybí. Vyhuboval jsem jí.“

„Proč? Prodávala je? Vy... Vy jste jí nepomáhal?“

„Ne. Prodávala šperky a ty vzácné předměty jeden za druhým. Nikdy ode mne nevzala ani jeden jediný haléř. Vodil jsem ji na večere do vybraných restaurací, jezdil jsem pro ni autem, zval jsem ji do divadla, do Opery, všude tam, kam si přála. Občas jsem jí daroval pár rukavic, hedvábnou šálu, kabelku...“

„Jako byste to dělal... pro koho?“

„Pro ženu, kterou bych miloval. A tou by byla bývala má matka, taková, jakou jsem si jí vysnil...“

„Rozumím... Ale jak to, že vaši zaměstnanci znají tenhle příběh a moje jméno?"

Stále jsem tomu nerozuměla!"

„Protože jednou sem za mnou přišla... Viděla, jak se chovám k zaměstnancům. Zhrozila se. A tak mě naučila chápat věci, o kterých jsem až dosud neměl ani tušení.

„Co například?"

„Pochopil jsem, že každý člověk má svoji důstojnost a že je třeba si ho vážit. Naučil jsem se, jak důležitá je galantnost a zdvořilost ve vztazích mezi šéfem a jeho podřízenými, ba ještě důležitější na straně šéfa než zaměstnance. Postupně, jak jsem svoje chování měnil, měnila se tady i celková atmosféra. Jeden z mých zástupců jednou velmi mile poznamenal, že už nejsem, jako jsem býval, že mám jinou povahu, že se způsob, jakým vydávám příkazy a pracovní pokyny, změnil. Začal jsem se smát a pod záminkou nějakého výročí, jsem uspořádal malou oslavu. Ujal jsem se slova a všechno jsem jim vypravoval: jaký podíl na tom má moje starší přítelkyně, jak jsem se s ní seznámil, díky komu jsem ji poznal... a tak jsem vyprávěl i o vás."

„A jak zemřela vaše přítelkyně, o které vypravujete s takovou láskou. Ve svém bytě?“

„Ne. Jednou jsem ji pozval do Comédie-Française. Udělalo se jí tam nevolno. Odvezli jsme ji ke mně. Byl to srdeční záchvat. Lékař mě upozornil, že je příliš slabá na to, aby ho přežila...“

Až do poslední chvíle jsem ji držel za ruku. Ještě naposled otevřela oči, jenom aby mi řekla..." Hlas se mu zlomil, po chvílce pokračoval: Řekla 'Jsem šťastná.' Pochoval jsem ji do své vlastní hrobky. Pohřeb měla krásný. Všichni moji přátelé poslali květiny. Když se to dověděli zaměstnanci, přišli všichni, sami od sebe... A váš zásah do mého života tím ale neskončil, madam. Od té doby jsem se nikdy nepřestal starat o staré, opuštěné lidi. To, co jsem udělal pro ni, teď dělám i pro jiné. A moji přátelé mě napodobili. Odložili jsme sobectví starých mládenců, kteří spokojeně žijí jen sami pro sebe. A to je vaše zásluha!!"

Usmívám se... „Tak tedy, moje brýle..., ta skla..., můžete mi je spravit dřív než v pondělí?“

„Samozřejmě.“

Slibte mi, že nebudete věřit všemu

Jedna profesorka připojila k měsíční zprávě určené rodičům následující poznámku:

„Slibte mi, že nebudete věřit všemu, co vaše děti povídají o škole a o mně, a já vám slibuji, že nebudu věřit všemu, co vypravují o vás!“

Roztrušují o mně lži

Jeden volební kandidát si stěžuje svému manažerovi, že jeho protikandidát o něm roztrušuje samé lži.

„To nevadí," povídá manažer, „jen doufejme, že o vás nezačne říkat pravdu...“

Vysvědčení

Jednu paní učitelku, která už byla v důchodu, čekalo jednoho dne velké překvapení.

„Toho dne jsem se slunila na terase. Přišli ke mně nějací dva neznámí muži. Jednomu mohlo být kolem šedesáti, druhý byl o něco mladší. Ten starší ke mně přistoupil a představil se:

„Dobrý den. Jmenuji CoUe.“

Pan CoUe? Jméno mi nic neříkalo, pátrala jsem v paměti, kdo by to mohl být, ale na nic jsem nepřišla. Povídám: „Dobrý den," a jelikož dál čekám nějaké vysvětlení - a rozhodně to na mně muselo být vidět - muž pokračuje:

„Vy si na mě nepamatujete?"

„Na mou duši ne," přiznala jsem se, ale jak si ho tak prohlížím, zdá se mi být nějaký povědomý.

„Paní Carlesová," povídá chlapík, „hned těsně po válce jsem u vás pracoval. Nevzpomínáte si? Pracoval jsem jako zedník u firmy Forbras-Gaston."

To jméno mi skutečně něco říkalo. Byl to název firmy, která nám opravovala dům.

Muž naléhal. „Určitě si vzpomenete. Vždyť jste mě dovedla ke zkouškám!"

Ani teď jsem ještě nebyla doma.

„Já že jsem vás připravila ke zkouškám?"

„Ale ano, paní Carlesová. Bylo mi tehdy šestatřicet. Pamatujete si, jak jsme jedli všichni společně ve vaší kuchyni? Vy jste učila ve škole, a když jste se vrátila, sesedli jsme se kolem stolu. Jednou jsem vám vypravoval o svém životě a řekl jsem vám, že bych chtěl být nočním hlídačem na lyceu v Brianstone, abych mohl přes den pracovat na stavbě svého

domku, ale ředitel lycea mě nechtěl přijmout. Na to místo jsem potřeboval výuční list a ten jsem neměl. Když jsem se o tom zmínil, váš manžel, který také poslouchal, se na vás podíval a vy..."

Najednou jsem si vzpomněla. Na okamžik mám před sebou naši kuchyň a velký stůl, za kterým sedí můj manžel a všichni ti zedníci se svými fajfčíčkami a každý má před sebou kastrůlek s jídlem. Vybavil se mi ten člověk a vzpomněla jsem si na to, co říkal. Když se Jan na mně podíval, hned jsem věděla, co chce říct, i když mezi námi nepadlo ani slovo.

„...vy jste se usmála a řekla: Poslouchejte, sice nevím, jak to půjde, ale zkusíme to." A tak jste mi pokaždě v poledne, když ostatní pokuřovali a odpočívali, řekla: Jdeme, Colle! a šli jsme do vedlejší místnosti a vy jste se přitom pořád dívala na hodinky, abyste nezmeškala začátek vyučování a já svou práci."

Opravdu to tak bylo. Trávili jsme tu hodinu po obědě přípravou na jeho zkoušku. Colle byl žák velmi pozorný, žádnou gramatickou poučku jsem mu nemusela opakovat dvakrát. Tolik si přál dostat to svoje vysvědčení! Nic nezanedbal, pravopis, matematika, dějepis, všechno mu šlo.

„A víte, že nakonec jsem to vysvědčení dostal!"

„Výborně!"

„Díky vám jsem dostal v šestatřiceti letech výuční list!"

Když to říkal, měl slzy v očích.

„A nakonec jsem to místo dostal a splnilo se mi to, po čem jsem tak velmi toužil. Postavil jsem si domek. Když byl hotový, dal jsem mu jméno Coleovo útočiště. Byl to můj životní sen."

Jeho vyprávění mě tak dojalo, že jsem se rozplakala. Je to moje nejkrásnější vzpomínka na celá ta dlouhá léta mého učitelování. To, že mi ten muž přišel po dvaatřiceti letech sdělit, že díky mně obdržel v šestatřiceti letech svoje první vysvědčení, to je nejkrásnější odměna, kterou jsem kdy dostala."

Brigita

Guy Gilbert se rozhodl, že bude mladé lidi z ulice zachraňovat před zločinem. Při své práci musel být často tvrdý a neúprosný.

Mnohokrát jsem tomu děvčeti říkal:

„Brigito, přestaň se takhle chovat! Jenom ty chlapy provokuješ. Nakonec budeš mít nepřijemnosti!"

Měla víc než příjemně vystupování. Svě velmi krásné tělo vystavovala na odiv, až to hraničilo s nestoudností, a tak provokovala a vzrušovala. Jako nezletilou mi ji svěřil dětský soudce. Jednou mi řekla, že našla super kluka. Nazítří jsem šel za ní na adresu jeho garsonky, tam nikdo!

Šel jsem tam pak ještě několikrát a nenápadně jsem se vyptával, kde by mohl být. Nakonec jsem se dozvěděl, že Brigitu unesli tři muži. Všechno mi bylo jasné. Stalo se to, čeho jsem se nejvíc obával. Vystopovat její dobrodružnou pouť z pařížského předměstí až do Bruselu, to byla úloha hodna Sherlocka Holmesa. Když jde ale o záchranu bytosti, která mi je svěřená do opatrování, je ze mně velmi šikovný detektiv.

Dozvěděl jsem se, že je v jednom nočním klubu v Bruselu. Několikrát jsem tam volal, ale vždycky mi řekli, že Brigita na této adrese není. Nedal jsem se odradit a zkoušel jsem to dál. Jednou v noci se ozval v telefonu jakýsi ustrašený ženský hlas a ten mi sdělil, že Brigita tam přece jen je... Vzápětí to v telefonu cvaklo a žena na druhém konci zavěsila. Ve tři ráno jsem tam volal znovu. Tentokrát se mi na opačném konci linky ozval drsný mužský hlas.

Představil jsem se a chtěl jsem Brigitu. Muž se mě zeptal proč. Řekl jsem mu, že jsem za tu nezletilou dívku odpovědný a že rozhodně chci, aby mi ji zavolal k telefonu. Zasmál se, a ať si prý uvědomím, že volám do Belgie, kde jsou zákony jiné než ve Francii. Odpověděl jsem mu, že s belgickými zákony nemám nic společného, a vysvětlil jsem mu, že když ona nezletilá dívka je francouzská státní příslušnice, tak že se na ni vztahuje francouzská legislativa. Mluvili jsme stále hlasitěji. V jeho hlase se ozval výhrůžný *tón*^ byl to hlas dravce, který se nechce vzdát své kořisti.

Trochu jsem ubral a zdvořile jsem se zeptal, co vlastně ta malá dělá ve tři ráno v nočním klubu.

„Pracuje," odpověděl stroze.

„Dobrá," povídám, „něco se vás zeptám. Máte děti?"

„Ano, dvě dcery, šestnáct a osmnáct let," ozvala se odpověď.

„A jak se jim daří?"

„Výborně," zasmál se muž na druhém konci zjevně překvapen, že se najednou zajímám o jeho potomstvo.

A pořád stejně mírným tónem jsem prohlásil:

„Určitě jsou to moc pěkný kurvičky!"

„Cože?" zasípal zuřivě. „Co tím myslíš?"

Byla to větší trefa, než jsem očekával. Hlas se mu vzteky třásl.

„Myslím tím to, že Brigita dělá v tvém nočním klubu prostitutku, a přitom je ve věku tvých dcer. Jak by se ti zamlouvalo, kdyby tvoje dcery musely dělat to, co dělá ona?"

Než praštil sluchátkem, vychrlil na mě spoustu hrozeb a nadávek. Ihned jsem to vytočil znovu a dřív než měl čas cokoli říci, přikázal jsem mu, aby Brigitu do osmačtyřiceti hodin dopravil zpátky do Francie. Nato jsem mu s telefonem pro změnu praštil já. Příští den jsem se obrátil na dětský soud. Kroky, které bylo třeba podniknout na záchranu Brigity, byly zdoluhavé. Rozhodl jsem se, že to urychlím.

Moji belgičtí známí ji tajně vystopovali v jiném nočním klubu, kam ji nejspíš prodal onen muž, s kterým jsem telefonoval. O dva týdny později jsem se s ní, díky jejich neocenitelné pomoci, znovu setkal. Přijel jsem ji vyzvednout na francouzské hranice. Stála přede mnou, ještě si ani nestihla smýt vrstvy mejkapu, a zoufale se mi vrhla kolem krku, protože nedokázala snést můj pohled. Cestou do Paříže mezi námi nepadlo jediné slovo.

Ujala se jí jedna rodina na venkově. Tam se s jejich pomocí pokusila uniknout vlastní minulosti.

Často jsem se s ní vídal. Dnes je matkou dvou dětí, má domov a je šťastná. Jednoho dne mi řekla: „Nikdy ti nezapomenu, že jsi mi tehdy na hranicích nic nevyčítal.“

Někdy je mlčení opravdu výmluvnější než všechno moralizování a výčitky dohromady.

Až dlouho potom jsem se dozvěděl, že před vratnicí do našeho centra postával ozbrojený muž, aby mi „řečí podsvětí“ vysvětlil, jak oceňuje můj zásah. Proč se však ten člověk, když mě viděl vycházet ať už samotného nebo s mými přáteli, o nic nepokusil? Nemohl nebo nechtěl? To se už asi nedovím nikdy.“

O všech jen dobře

Jistá paní vždycky mluvila o všech lidech jenom v dobrem. Sousedka jí povídá:

„Vy byste mluvila pěkně i o ďáblovi!“

„No ano, opravdu...je vytrvalý... to se musí uznat!“

Královna inkognito

Alžběta II., královna anglická, vyjela si jednoho dne, jen tak inkognito, se svou přítelkyní, autem, na malý výlet. Když projížděly městem Norfolkem přišlo a královna povídá přítelkyni:

„Co kdybychom si daly šálek čaje?“

Zastavily se v kavárně cele rozradostněné, že se jim podařilo dostat se nepozorovaně dovnitř. Zatímco popíjely čaj, přišla k nim nějaká paní a povídá královně:

„Omlouvám se, madam, chtěla jsem vám jenom říci, že se velmi podobáte královně.“

Alžběta, která se nechtěla prozradit, odpověděla:

„Díky, to mám velkou radost!“

Thlerry

Tento velmi neobvyklý dopis napsal jistý dvacetiletý mladík:

„Před sedmnácti měsíci jsem se dostal do vězení v Bois d' Arey. Důvody mého uvěznění byly opravdu velmi vážné. Všechno bylo výsledkem mého více než neuspořádaného života. Když jsem byl na svobodě, stále jsem si na něco stěžoval. Neměl jsem rád

svůj život. Bral jsem drogy, hašiš, heroin atd. A co jsem vypil alkoholu! Dobře jsem se cítil, jen když jsem byl v náladě. Byl jsem ubohý blázen! Žil jsem jen dneškem, co bude zítra mě nezujímalo. Co je to skutečné štěstí, o tom jsem neměl ani potuchy. Společně s přáteli, pankáči a skinheady, jsme hlásali chaos a nenávist, tvrdili jsme, že v budoucnosti nás už nic nečeká, že je třeba užívat si za každou cenu teď, hned. Naším heslem bylo: Oko za oko, zub za zub. Zkrátka a dobře, byl to nenormální život. Nevěděl jsem, že štěstí spočívá v něčem úplně jiném, než co jsem si myslel já. Člověk že je šťastný, když se mu daří, když je v jeho životě krása, láska a porozumění...Nic z toho jsem nechápal. Můj život, to byly jen rozmary, výstřelky, drogy...Slabost a nedostatek pevné vůle byly jako velký černý vír, který mě přitáhl až na okraj propasti. V něm jsem se točil stále rychleji a rychleji a pomalu, ale nezadržitelně jsem klesal hloub a hloub! Byla to hrůza. Už jsem se skoro ocitl v pařátech smrti! Pod vlivem heroínu jsem žil v transu třeba i několik dní. Snil jsem ty nejsmutnější sny spolu s dalšími ztroskotanci až do dne, kdy jsem byl tělesně a duševně úplně na dně.

spal jsem ve městě mezi odpadky nebo ve skle-
pích. Tu trochu peněz, které jsem „našel“, jsem
utratil za drogy a alkohol. Postupně se ze mne sta-
la íplná troska! Kdo by se chtěl stýkat s člově-
kem, který dopadl tak jako já? A tak mě opustili
přátelé, a rodina se ke mně přestala znát. Dostal
jsem se na šikmou plochu, začal jsem páchat zlo-
činy a nakonec jsem se dostal, s želízky na ruku,
na policejní komisařství, před soud, k prokuráto-
rovi a nakonec do vězení.

Jakmile mě přivedli na celu, mou první myšlen-
kou bylo, jak se dostat ven. Byl jsem plný nenávisti.
Okolo mne byly jen zdi, ostatné dráty, mříže. Ano,
žil jsem, jistě, ale v té nejčernější tmě! Hned jsem
začal pomýšlet na sebevraždu, ta myšlenka mě pořád
pronásledovala. Zanevřel jsem na celý svět. Asi mě-
síc po tom, co jsem byl uvržen do toho strašlivého
věznění, to jsem byl ještě plný nenávisti, se ke mně
nějak dostala modlitba Otčenáš. Byl to pro mě ale
jen kus papíru popsaný slovy. Nic víc. Přesto jsem
si ji přečetl, asi tak, jako se čtou básně, potom jsem
ji odložil a rychle na ni zapomněl.

Uběhl jistý čas a jednou, když na mě dolehl hroz-
ný pocit opuštěnosti, byl to ten druh stesku, který

vězně **dohání** k sebevraždě, jsem v touze trochu se potěšit vzal balíček dopisů, které jsem dostal od rodiny a některých přátel. A jak jsem vzal ten stůsek dopisů, vypadl z něho papírek s Otčenášem. Sebral jsem ho a znovu jsem si modlitbu celkem lhostejně přečetl. Potom jsem si ji, sám nevím proč, přečetl ještě jednou a pak znovu, ale to už jsem si dával pozor na to, co čtu. A pak se něco stalo. Něco příjemného, co oblažilo naráz moje tělo i duši, jako když se člověk dozví najednou něco úžasného. Naráz se mi ulevilo, uvolnil jsem se a vydechl si. Svalil jsem se na slamník, a s pocitem, který jsem nikdy předtím nepoznal, jsem tak zůstal až do večera.

V příštích dnech jsem tu modlitbu četl znovu a znovu. Cítil jsem potřebu promluvit si s někým o tom všem, co ve mně vzbuzovala, a tak jsem vás, otče, požádal, abyste přišel. A pak jste mi obstaral Bibli. Začal jsem číst, každý den trochu, a začal jsem se modlit. Celou svou duší. Cítil jsem to jako velkou očistu, jak se všechno ve mně dává do pořádku, jako by tam někde uvnitř mne začínal vládnout nový řád, měl jsem pocit bezpečí, a má víra den ze dne rostla."

Na konci dopisu píše o svém obrácení, o tom, jak ho ráno vzbudilo kokrhání kohouta, jeho, kte-

rý byl předtím stále vyčerpaný a celé dny proležel v posteli. O tom, jak se každé ráno modlí a zpívá ranní chvalozpěvy. Svůj dopis končí touto výstižnou větou:

„Jaký je teď ten život krásný!“

Sacha Guitry

Sachovi Guitrymu se zdá být účet, který má v novém restauraci zaplatit, opravdu příliš vysoký. Proto povídá majiteli:

„Ale my dva máme stejnou profesi!“

„Ach tak," reaguje majitel a dá mu třicetiprocentní slevu.

Při odchodu ho šéf podniku vyprovází ke dveřím:

„A kde máte tu svou restauraci?" ptá se.

„Já nemám žádnou restauraci!"

„Vždyť jste říkal, že jste z branže!"

„To ano, i já jsem zloděj!"

Král Slunce

Ludvík XIV. povídá jednou Fontenellovi:

„Nevěřím, že existují skutečně čestní lidé!"

Fontenelle mu s úsměvem odpověděl:
„Já si naopak myslím, že existují, pane, ale určitě se s nimi nepotkáte na královském dvoře!“

Tristan Bernard

„Co si myslíte o kartáčkách?“ zeptal se novinář Tristana Bernarda.

„Nemám o nich valné mínění,“ odpověděl Bernard, „jednou jsem šel taky zajednou takovou všštkyní, zaklepal jsem na její dveře a ona se zeptala: „Kdo je tam?“

Člověk nemůže vědět všechno

Jistý student skládá ústní zkoušku z dějepisu. Profesor se ho ptá:

„Jak se jmenuje francouzský generál, který byl nejdříve prvním konzulem a potom se stal císařem?“

Student usilovně loví v paměti, ale je to marné. Rozzlobený profesor vykřikne:

„Napoleon Bonaparte!“

Student se zvedne a míří si to ke dveřím.

„Kam jdete?“ ptá se profesor.

„Promiňte," odpovídá student, „myslel jsem, že voláte dalšího!"

Umění rozlišovat

Anglický král Jakub I. Požádal o radu dva anglická biskupy, Andrewse a Neala:

„Musím sehnat peníze. Myslíte, že bych je mohl získat přímo od svých poddaných bez toho, že by mi to schválil parlament?"

„Ale zajisté," odpověděl Neale, „o tom nemůže být pochyb!"

„A vy, Andrewsi," povídá král, „co si o tom myslíte vy?"

„Já se ve finančních otázkách nevyznám," odpověděl Andrews.

„Ale no tak," naléhá král, „povězte mi svůj názor!"

„Domnívám se," povídá Andrews, „že si můžete vzít peníze od Neala, když s tím souhlasí, ale ne od těch ostatních!"

Důvěra

v roce 1847 koupil Don Bosko dům, který měl sloužit jako útulek pro děti z ulice. Neměl však ani korunu a během čtrnácti dnů měl zaplatit d'icet tisíc liber. Jeho matka si dělala velkě starosti. Don Bosko jí řekl:

„Pověz mi, mami, kdybys ty peníze měla, dala bys mi je?“

„Samozřejmě!“

„Tak jak bychom si tedy mohli myslet, že Bůh, náš Otec, není stejně tak štědrý jako ty!“

A týden před uplynutím lhůty peníze přišly.

Obrana papeže

Rozčilený Napoleon říká papežovu vyslanci, kardinálu Consalvimu:

„Zničím papežství!“

Consalvi na to klidně namítne:

„Pane, to není možně. My kněží jsme se v průběhu osmnácti století napáchali tolik hloupostí... A když se to nepodařilo nám, jak to chcete dokázat vy za pár roků a navíc docela sám?“

Papež optimista

Novinář, kterého zajímají statistické údaje, se ptá papeže Jana XXIII.:

„Kolik lidí pracuje ve Vatikánu?“

Papež se na něj pobaveně podívá a povídá:

„Asi tak polovina!“

Rodokmen

Ve škole se hovoří o stvoření světa:

„Pane, můj otec mi řekl, že pocházíme z opic!“

„**v**Mlčte, Duponte, historie vaší rodiny nás nezajímá!“

Acii, ty děti!

U stolu povídá tatínek dětem:

„Když jsem byl malý, moje maminka neměla tolik peněz, aby mi mohla dávat tak dobré zákusky, jako máte dnes vy.“

Děti jásají: „Tak to jsi rád, tatínku, že můžeš být teď s námi, vid’?“

člověk z Turína

Povídá se, že když se jeden člověk z Turína zpovídal Donu Boskovi, dostal otázku:

„Jak dlouho jste nebyl u zpovědi?“

„Naposledy před deseti lety.“

„Nuže,“ povídá klidně Don Bosko, „dáte mi deset stříbrných!“

„Jakže,“ podivil se kající, „myslel jsem, že rozehřešení je zdarma!“

„Tak vy jste to věděl,“ pokáral ho Don Bosko, „a přesto jste čekal deset let!!!“

Chtěl, aby si ten člověk uvědomil nesmyslnost svého počínání. Copak to není hloupé, být dobrovolně nemocný deset let, přestože lék je na dosah ruky?

Příklady táhnou

Kněz působící ve vězení nám vypravuje o důležitosti knih v životě:

„Malik byl devatenáctiletý mladík, který byl vychováván bez víry, a o Kristu nikdy neslyšel. Po jedné vášnivé debatě v kazatelně mě požádal o zvláštní přijetí, aby se mi mohl s něčím svěřit. Tehdy jsem

mu dal knihu Nickyho Cruze. Za několik dní jsem od něho obdržel následující dopis:

„Otče, dovoluji si vám napsat, neboť dnes se mi stalo něco úžasného. Při čtení knihy „Z ghetta do života“ od Nickyho Cruze, to je ta kniha, kterou jste mi půjčil, jsem se několikrát bez zjevné příčiny rozplakal. Byla to něco mimořádného a já teď věřím v našeho Pána, který je Bůh. Myslím, že mi chce velmi pomáhat, a tak si dovoluji požádat vás o radu. Modlil jsem se, ale nevím, jak to mám přesně dělat. Byl bych moc rád, kdybyste mohl přijít za mnou do cely, a pomohl mi milovat Boha...”

Natálie, láska mého života

Guy Gilbert se usmívá, když vypravuje:

Její šibalské oči a štíhlá postava prozrazovaly, že už přestává být dítětem. Při vzpomínce na ten okamžik, kdy jsem ji před deseti roky s láskou pokládal na svoji postel, nemohl jsem se ubránit dojetí.

Jednoho večera přišla za mnou Evelyn. Natálie tehdy nebyla ještě na světě, teprve se na svět chystala, zatím ještě spala v lůně své matky.

„Jsem těhotná. Několik chlapů mě znásilnilo. To dítě nechci. Bylo to otřesné. Když se narodí, na tváři mu budu stále vidět **tu** hroznou chvíli, kdy se ti tři mizerové zmocnili mého těla." Odmlčela se a pokračovala:

„Guy, měla jsem v úmyslu nechat si dítě vzít, ale ty bys s tím určitě nesouhlasil. Dotáhnu to až do konce a potom ti ho dám."

„OK!," povídám, „beru si ho..."

Sest měsíců nato někdo zvoní. Byla to Evelína a podávala mi Natálii zabalenou do plenek. Narodila se před týdnem. Opatrně jsem ji položil na postel a okamžitě jsem zavolał svým známým.

Antonína a Giselu jsem dobře znal. Nemohli mít děti. Bylo to pro ně moc těžké. Navzájem si nic nevyčítali, ale oba se uzavírali do jakýchsi nenormálních výmyslů a beznadějných teorií. Chápal jsem, že za ně potřebují ukrýt svoje zoufalství, když říkali:

„Chápej, jaký smysl by mělo rodit děti do světa, kdy jedna bomba může naráz, v jediné vteřině, všechno zničit. A připočti si k tomu globální znečištění Země. Uvědomuješ si, jaké životní vyhlídky by naše dítě mělo...?"

Telefonicky jsem jim sdělil, že Natálka leží na mě posteli, že nemám ani mléko ani potřebnou mateřskou něhu, a že svůj otcovský cit dokážu projevit spíš při práci s partou mladých lidí, o které se obyčejně starám...

„Hned jsme tam," zněla odpověď.

O dvě hodiny později si už nadšená Gisela, v jejíchž krásných očích se třpytily slzy radosti, Natálii odnášela. Těsně za ní šel Antonín, dojatý a zároveň nejistý, ale už s vědomím, že v následujících minutách jeden nový život popře značné množství zoufalých teorií, které jim vnutila jejich dlouhotrvající samota.

Skutečnost, že jsem mohl po deseti letech vidět Natálku v doprovodu adoptivních rodičů, kteří štěstím jen zářili, znamenala pro mne nevýslovnou radost.

Chci bojovat, a někdy třeba i útokem a zavile, za záchranu života; každého života. V tomto smyslu jsem otcem mnoha dětí."

Himalájský pták

Následující krátkou příhodu nám vypravovala Alice Van Berchem:

„V roce 1921 vypukl v jednom himalájském lese požár. Zatímco většina lidí se ho pokoušela uhasit, někteří stáli a se zakloněnými hlavami se zaujatě dívali do koruny jednoho stromu. Uprostřed hořících větví bylo hnízdo plné ptáčat.

Nad hnízdem poletovala zoufale jejich matka.

Jak rádi bychom ta mláďata zachránili, ale bylo to nemožné. Oheň byl příliš prudký, aby se k nim mohl někdo přiblížit! Stál jsem tam a dívala se, stejně bezmocná jako všichni ostatní. Zakrátko začalo hořet i hnízdo. Myslela jsem si, že ptačí matka odletí. Ale nestalo se tak. Naopak, vrhla se do plamenů a roztáhla nad svými mláďaty křídla, aby je ochránila. V mžiku se stala obětí své lásky a shořela na popel. Nikdy předtím jsem nic podobného neviděla. Byla jsem užaslá. Pochopila jsem, že jsem vlastně právě spatřila lásku. Nekonečnou lásku!! A najednou jsem si uvědomila, že když je tak malé stvoření schopné takové oběti, o kolik musí být větší láska a obětavost Stvořitele! Ze stejně nekonečné lásky

opustil nebesa a vzal na sebe lidskou podobu, aby obětoval svůj život za naše hříchy, a tak nás zachránil."

Válečný zločinec?

Bedřich II., pruský král, rozpoutal několik válek, aby rozšířil svoje panství. Byl dobrý přítel Voltaira, a tak dovedl ocenit každou vtipnou odpověď, i když byla namířená proti němu. Jednou se zeptal lékaře:

„Povězte mi, doktore, určitě se vám stalo, že jste určil špatnou diagnózu. Řekněte mi upřímně, kolik lidských životů máte na svědomí?"

„Asi o tři sta tisíc méně než Vaše Veličenstvo!"

František Xaverský

František Xaverský a bratr Juan zorganizovali s pomocí několika portugalských přátel výpravu do Japonska. Tamnímu císaři přinesli mnoho darů: jednu hákovnici, což byla předchůdkyně pušky, tři křišťálové vázy, portugalské šaty, zrcadla pro ženy, několik párů brýlí pro zlepšení zraku krátkozrakých, a hlavně hrací hodiny.

Císaře tyto dary nesmírně potěšily a poslal za ně zpátky velkou sumu peněz. František mu však peníze vrátil se slovy:

„Nechceme peníze, ale povolení kázat a křtít“.

Císař souhlasil.

František se tedy odebral v doprovodu bratra Juana na veřejně prostranství. Kázali před velkým davem lidí a stále ještě další a další přicházeli. Najednou nějaký surově vyhlízející člověk přistoupil až k Františkovi a plivl mu do tváře. V davu se rozhostilo ticho. Plivnout někomu do tváře znamená v Japonsku smrtelnou urážku. Ten člověk ho tak vyzval na souboj. Lidě téměř nedýchali. František si khdně utřel tvář a pokračoval:

„Ježíš uzdravil malomocného a vykonal ještě mnoho jiných zázraků. Jeho nepřátele ho však ve své nenávisti nechali zatknout, a když se ho zmocnili, pĥvali na něho. Potom ho přibiĤ na kříž, ale on je přesto neproklínal. Modlil se: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ Potom zemřel, aby svou obětí smířil člověka s Bohem.“

Ještě těhož večera čekal na Františka a bratra Juana u dveří jejich příbytku samuraj, japonský bojovník. Bylo mu asi čtyřicet. Zdvořile je pozdravil a pravil:

„Byl jsem pevně rozhodnutý proti vašemu příchodu ostře protestovat. Dnes jsem vás však viděl a slyšel. Domníval jsem se, že je možné reagovat vždy jen dvěma způsoby: jako zbabělec, nebo jako čestný člověk. Mýlil jsem se. Existuje ještě třetí způsob. Jsem si jist, že žádný samuraj by se nedokázal tak ovládnout! Proto jsem si přišel poslechnout vaše učení.“

Chybný krok

Jeden člověk se jde vyzpovídat a říká knězi:

„Jsem ženatý.“

„To není hřích,“ povídá kněz.

„Vím, ale přesto toho lituji.“

Inzerát

„Prodám pár nových lyží. Jen jednu použitě. Pro bližší informace telefonujte do všeobecné nemocnice, pokoj 111.“

Maminka všechno ví

Patnáctiletá dívka se vrací velmi pozdě domů:

„Mami, víš, kde jsem dnes večer byla?"

„Ano, holčičko moje, vím to. Ale i tak si chci poslechnou pohádku, kterou mi chceš vyprávět."

Když už tak už!

Prodavač v knihkupectví povídá zákazníkovi:

„Tahle kniha vám ušetří polovinu vaší práce."

„Dobrá," odpověděl zákazník, „ tak si od vás vezmu hned dvě!"

Kolektivní sebevražda

Ulicemi města pospíchá sestra Ancilla. Už se stmívá a ona spěchá, aby co nejdříve dorazila do budovy misionářské stanice, která se nachází až najevo druhém konci, když se tu náhle před ní vynoří jakási dívka:

„Stůjte, sestro!"

Řeholnice se prudce zastavila. Je to její bývalá žačka, dobře ji poznává:

„Mishura?"

Nedostala žádnou odpověď. Dívka uchopila sestru za ruku a vtáhla ji, ostražitě se rozhlížejíc na obě strany, do temného vchodu. Nikde nikdo. Šepetem jí začala cosi obšírně vykládat. Ulice se zvolna nořily do tmy. Nastávala noc a tehdy se tlumené buráčení děl na obrněných lodích a výbuchy pum zdály ještě hrozivější. Ani Japonsko nebylo druhé světové války ušetřeno.

Sestra poslouchala, co jí bývalá žačka v přítomí dvora chvatně vysvětluje.

„Cože!? Ne, to není možné Mishuro!”

„Je to pravda, sestro, a když nic nepodnikneme, stane se, co jsem vám řekla!”

„Proboha, hned mě tam zaveď!”

„Bude to určitě hodně nebezpečné, sestro!”

„To nevadí! Musíme zasáhnout!”

Mishura vzala mladou jeptišku za ruku a obě se poklusem vydaly ušcemi ponořenými do tmy k domu, stojícímu v jednom ponurém zákoutí. Sestra Ancilla tuto čtvrť Asahikawy vůbec neznala.

Vrata nebyla zavřená. Chvilku váhaly. Z jedněch dveří vlevo k nim doléhaly hlasy. Mishura už brala za kliku, chtěla rychle vstoupit dovnitř, ale řeholnice ji zadržela.

„Zachovej klid! Chvíli počkej!“ přikázala jí.

Obě dvě tam zůstaly nehybně, mlčky stát. Do chodby pronikl odkudsi ostrý paprsek světla a zároveň k nim dolehl ostrý ženský hlas:

„Situace žen z Asahikawy je bezvýchodná. Naši muži padli na kontinentu do zajetí buď Američanů, nebo Číňanů. Zítra, možná už časně ráno, nepřítel zaútočí na Asahikawu. To jsou informace, které se mi podařilo získat.“

Žena musela na chvíli přestat hovořit, protože nemohla překřičet vyděšené hlasy přítomných. Když konečně vzrušení opadlo, pokračovala:

„Naši muži od nás očekávají oběť, která je už po staletí součástí nejvznešenější japonské tradice, a z našeho pohledu je i naší svatou povinností. Vaši manželé jsou všichni bez výjimky důstojníci. Vy padnete do rukou americkým bandám. Dnes v noci existuje pro vás, jako manželky důstojníků, pouze jediné východisko. Takové, k jakému se už odnepaměti za podobných okolností uchýlovaly všechny ženy ve vašem postavení. Nikdo, ani jedna z nás, nemá absolutně žádné právo spatřit zítra východ slunce... Musíme to provést přes noc!

Mezi přítomnými zavládlo hluboké ticho. Nikdo neprotestoval. Sestra Ancilla si uvědomila, že čtyřicet žen se tam připravuje k sebevraždě. Otevřela dveře a rázně vešla do místnosti. Před ní na provizorním pódiu stála v japonském obleku Togoda, žena divizního generála. Řeholnice ji znala jako ženu, která vystupovala ostře proti misijní stanici a své odmítavé stanovisko dokázala zarputile obhajovat. Rychle si proklestila cestu řadami židlí, na kterých seděly manželky vyšších důstojníků. Togodaje sem svolala nejen z celého města, ale i širokého okolí. Někde vzadu v sále zaplakalo dítě. Ancilla si uvědomila, že matky si musely vzít sebou i své děti! Na nic nečekala a vystoupila na pódium.

„Jděte pryč. Nikdo vás nevolal! Jedná se výhradně o věc národní cti!“ vyjela na ni bojovně Togoda.

„Sestro Togodo, jen pár slov!“

„Nejsem vaše sestra!“

„V mých očích ano! Paní Togodo, nemáte právo vyzývat tyto ženy k sebevraždě!“

Tvář ženy se stáhla v nenávisném pohledu. Vrhla se na sestru Ancillu a zařatou pěstí jí udeřila přímo do obličeje. Řeholnice se zachvěla a ucítila, že jí z nosu teče krev a tříslní hábit. Generálova žena

couvla, protože čekala podobně surovou reakci. Ale sestra se klidně zahleděla do tváří těch čtyřiceti většinou dobrých a Čestných žen a opět se ujala slova:

„Sestry! Vaši muži se vrátí ze zajetí a budou šťastni, až se s vámi znovu shledají!"

„Naši manželé se nikdy nenechají zajmout!" odpověděla nadmíru vzrušeně jedna z žen. „Naši muži jsou Japonci. Nenechají se chytit. Buď zemřou v bitvě, nebo spáchají sebevraždu!"

„Ne! Vaši manželé se vrátí a budou vás hledat. A vy tím, že pomýšlíte na to, že si vezmete život a že s sebou na smrt vezmete i svoje děti, připravujete vraždu, a ne vlastenecký čin!"

Hlas mladé jeptišky neustále síhl, byl stále vzrušenější a naléhavější. Musela je přesvědčit. V sázce bylo mnoho. Naděje musela zvítězit nad zoufalstvím! I kdyby míra jejich zoufalství byla zároveň i mírou jejich lásky, kterou chovaly ke svým mužům. A pokračovala:

„Naše náboženství nás učí, že sebevražda je zlo. Říkám vám, že to je zbabělý útěk, skutek nehodný japonské ženy!"

„Dost. Zmlkni už!"

„Budu mluvit, dokud to půjde. Nejde o mě, nehájím své zájmy, myslím na vaše muže..."

Ostrý a pronikavý hlas Togody přehlušil slova řeholnice:

„Ženy, pojd'te za mnou! Musíme se dostat k hranám města. Tahleta nepatří k naší rase a nemůže nás ani pochopit. Ať si klidně mluví dál ! Za mnou!"

Ženy začaly vstávat. Nastal rozhodující okamžik. Mamě se sestra Ancilla znovu pokoušela apelovat na jejich rozum. „Vaši muži! Vaší manželé..." opakovala stále dokola. Když se první ženy zvedly, aby se vydaly do tmy za Togodou, padla na kolena, sepjala ruce a začala japonsky odříkávat Otčenáš :

„Ten ni maschimasu warera no Chichi yo."

Slova naplněna vroucností se pomalu rozeznávala prostorem. Sestra Ancilla se modlila z hloubi duše a nevnímala obrovské ticho, které se kolem ní rozhostilo. Ponořená do modhtby, se zavřenýma očima, prosila za ženy japonských vojáků, které šly vstříc své beznaději. Proto neslyšela ani to, že se několik žen mezi sebou o něčem dohadují.

Když skončila svoji modlitbu, zvolna otevřela oči a chtěla se zvednout. Ale zůstala ztrnulá, neschopná se pohnout. Když spatřila, co se přihodilo, zapomně-

la na bolest, kterou ji způsobila Togoda svou pěstí. Téměř všechny ženy klečely s rukama sepjatýma na hrudi, se skloněnou hlavou a očima upřenýma do země. Některé jen nehlasně pohybovaly rty, ostatní polohlasně odříkávaly: „Ten ni mashimasu warera no Chichi yo..." - „Otče náš".

Z celé skupiny chyběly pouze tři ženy. Togoda a ještě dvě další, stejně fanatické, jako byla ona, zmizely ve tmě. Jejich mrtvoly spolu s těly tří dětí byly nalezeny na kraji pole na konci města.

Byla to sestra Ancilla v doprovodu své věrnéžačky Mishury, kdo se je vydal příštího dne hledat, aby mohly být důstojně pohřbeny. Manželé oněch čtyřiceti Japonek se takřka bez výjimky vrátili z amerických a ruských zajateckých táborů. Živi a zdraví.

Echo

Echo Heronová, americká ošetřovatelka, se s námi podělila o několik momentek ze svého života.

Neděle. Dnes večer jsem pomáhala doktoru Lewisovi, když dělal endoskopii paní Sandersové. Tn hodiny jsem lékařovi asistovala a reagovala na každé jeho sebemenší přání. Po práci mi ani nepoděkoval.

Naproti tomu ale nelenil a šel si na mě stěžovat na ředitelství, protože jsem si během práce vypila hrneček polévky. Prohlásil, že to je profesionální chyba. Přitom ho to, že bylo osm večer a že jsem od oběda neměla nic v ústech, vůbec nezajímalo... Čím víc jsem na to myslela, tím větší jsem měla vztek, takže nakonec mě ze všeho tak rozbolela hlava, že jsem skoro neviděla.

Pondělí. Paní M. mi dnes večer umřela v náručí. Dříve než skonala, zeptala jsem se jí, zda nechce vidět syna. Její poslední slova byla: „A proč proboha? Toho lumpa zajímají jen moje peníze!..."

Úterý. Když jsem byla na zdravotní škole, učila nás naše profesorka Beatrice jak bojovat s depresí. Člověk se musí přestat honit a musí najít někoho, u koho najde porozumění, komu se může vypovídat, kdo ho pochopí. Z toho množství úmrtí a jiných smutných věcí, kterých jsme v nemocnici svědky, mohly bychom se zbláznit.

To mi připomnělo Roberta. Byl to jeden vynikající mladý lékař, který si podobně jako mnoho jiných mladých doktorů myslel, že vyléčí celý svět. Ani ty nejhorší nezdrary, které jsou v tomto povolání mnohem častější než úspěšná vyléčení, ho nepřiměly

změnit názor. Robert s tvrdošíjnou umíněností věřil, že když bude dělat všechno, co je v jeho silách, chromí vstanou a začnou poskakovat po chodbách. Když ho nemocní potřebovali, byl vždycky po ruce. Když nějaký pacient umíral, plakal a vytýkal si, že neudělal vše pro jeho záchranu. Dával ze sebe všechno. Půjčoval i z toho mála peněz, co měl, nabízel se kolegům, kteří měli nějaké těžkosti, že je zastoupí, a vyslechl každého, kdo se mu začal svěřovat se svými problémy. Robert měl vzácnou schopnost s každým soucítit. Pokud vím, pro sebe nikdy nic nežádal. Ostatně, druzí byli tak zaneprázdnění, že jim ušlo, co ho to všechno stojí sil. Nikdo si nevšiml, že už dál nemůže, že je se silami u konce.

Jednou po poledním jídle, když jsem jednomu nemocnému píchala uklidňující injekci, zahlédla jsem, jak se kolem oken mihl jakýsi stín. V domnění, že se pravděpodobně jedná o nějakého velkého ptáka, vystrčila jsem hlavu z okna a uviděla na asfaltu ležící tělo podobající se rozbité panence. Byl to Robert.

Nechal po sobě pár slov na rozloučenou a v nich prosil pacienty, které by jeho smrt mohla pohoršovat, za odpuštění.

Po Robertově pohřbu nastala mezi zaměstnanci naší nemocnice zvláštní změna. Lidé se najednou začalijeden druhého vyptávat: „Tak co, jak se máš?“ „A ty, jde to?“ Nebo: „Chceš, abychom si spolu promluvili?“ Nebo ještě: „Hlavně se nezdráhej za mnou přijít!“

Uvědomili jsme si, že tam nejsme jenom proto, abychom podávali výkony, ale že si musíme navzájem i pomáhat.

Alexandra

Je pondělí, 9.00 ráno. V kanceláři ředitelství školy vyzvání telefon. Ředitelka školy bere sluchátko a slyší:

„Tady je paní Lenoirová. Moje dcera Alexandra má chřipku a nemůže přijít do školy.“

Ředitelka se na chvílku zarazí. Ten hlas... A tak se zeptá:

„Kdo je u telefonu?“

„Moje matka!“

Táta

Patnáctiletý mladík pospíchá ke svému příteli Marku Twainovi a stěžuje si:

„Mám toho už dost, můj táta je úplně zaostalý! Vůbec se s ním nedá mluvit! Ani trochu nechápe tuhle dobu.

Mark Twain mu položil ruku na rameno a povídá:

„Nic si z toho nedělej!... Představ si, že když mně bylo patnáct let, můj táta byl přesně takový. Ale když mně bylo dvacet, už bylo znát, že dělá pokroky. A teď, když mně je pětatřicet, je z něho už celkem rozumný člověk!"

Přehnaná úzkostlivost

Volají faráře k jednomu pětáosmdesátiletému umrajícímu. Kněz mu nabízí, že ho vyzpovídá.

Stařeček odpovídá:

„Ale já hříchy nemám, pane faráři."

„Žádné hříchy? Vy nemáte nic na svědomí?"

„Vůbec nic!"

„Opravdu?"

Stařeček několik okamžiků přemýšlí a potom povídá:

„Přece jenom mi jedna taková malá pochybnost vrtá hlavou. Když mi bylo dvacet, chodil jsem za jednou dívkou. Kamarád to ale nelibě nesl. Jednou, když jsem s ním byl v loďce na jezeře, strčil jsem ho a on přepadl přes okraj loďky. No a... protože jsem ho už od té doby nespátřil, kladu si kolikrát otázku, zda se mu něco nestalo!"

Kolbe

Františkán Maxmilián Kolbe byl nacisty uvržen do vězení 17. února 1941. Krátce nato byl ve vězení na inspekční návštěvě jeden kapitán SS. Když otevřeli celu číslo 13 a on mezi vězni uviděl hábit františkánského mnicha, rozzuřilo ho to k nepřítčetnosti. Byl to dvoumetrový obr. Jako šelma se vrhl na Maxmiliána Kolbeho, vyrval mu růženec, který měl za pasem, zamával mu křížkem před obličejem a zařval: „Hlupáku! Idiote! Špinavý faráři! Ty věříš těmhle hloupostem?"

„Samozřejmě, že jim věřím."

Dostal pořádnou facku na levou tvář a potom na pravou. Začal plivat krev.

„I teď tomu ještě věříš?"

„Ach, ano, zajisté. Věřím tomu!"

Esesák zdvojnásobil svou brutalitu. Na Kolbeho se sneslo krupobití ran provázené sprškou nadávek. Bylo už z něho jen malé, beztvaré klubko svíjející se na zemi. Esesák odchází následován svými vojáky a přitom se pochechtává.

Dveře se zavřely. Ostatní vězni obklopili Kolbeho, některým se v očích zaleskly slzy. A v tichu je slyšet jak otec slabým hlasem šeptá:

„Neplačte, přátelé! Naopak, radujte se! Všechno tohle utrpení slouží k tomu, aby se ti lidé stali lepšími."

Oběť

Bylo pozdě v noci, 4. června 1952. V kuchyni kláštera na předměstí hlavního peruánského města Limy se ještě svítilo. Sestra Tarcisia zkušenou rukou krájela porce masa na zítřek a přitom myslela na děti, které spaly ve společné ložnici v prvním poschodí. Měla je moc ráda, všechny ty děti z chudého předměstí, které přicházely sem do klášterní školy, aby se tady naučily všemu, co je pro život nezbytné. Její myšlenky se ale zatoulaly i jiným směrem, da-

leko za nedozírný oceán. Myslela na to, co se děje v Německu, a hlavně v jejím rodném městečku uprostřed hor Schwarzwald. Sestře Tarcisii se občas zastesklo... a z očí jí vyhrkly slzy. Ale vždycky se rychle vzpamatovala a pomyslela na své malé chovance, kteří jí byli svěřeni, a tak zapomněla na svůj stesk.

Z úvah ji najednou vytrhl výkřik. Mladá peruánská kuchařka vyděšeně uskočila co nejdál od kamen. Velká kád', ve které ohřívala vosk, se vznítila. Sestra Tarcisia si okamžitě uvědomila hrozící nebezpečí. Ozvala se rána, vroucí vosk vystříkl a začal se rozlévat po kuchyni. Každým okamžikem mohl vypuknout požár.

„Děti!“ vykřikla, myslíc přitom na velkou noclehárnu hned nad kuchyní.

Celá budova byla ze dřeva. Za pár vteřin může být všechno v jednom plameni.

Musí tomu zabránit! S myšlenkou na děti vrhla se neohroženě vpřed. Škvařící se vosk jí prskal na ruce a do obličeje a přilepený na kůži hrozně páčil. Děti pokojně spaly, zatímco na ně v plamenech číhala smrt. Nesměla ztratit ani vteřinu. Každá byla dražocenná. Jen tak, holýma rukama uchopila nádobu.

z níž vylétávaly snopy jisker, a strhla ji z kamen. Rozžhavená kovová držadla jí propálila dlaně až na kost... Oheň už zasáhl i její šaty. Kád' však nepustila, pevněji držela ve svých spálených rukou a se strašnými bolestmi se pak rozběhla ke dveřím, ven na vzduch.....Teprve tam ji pustila. Kád' s ohromným rachotem dopadla na dlažbu. Hořící vosk, rozlitý po kamenech, už neznamenal žádné nebezpečí.

Představená kláštera zpozorovala na dvoře velký pohybující se oheň. Byla to sestra Tarcisia, která se proměnila v živou pochodeň... Představená jí běžela na pomoc. Vychrstla na ni vědro vody, potom druhé, a tak uhasila poslední zbytky jejího hořícího oděvu.

Když se dostavil lékař, upadla sestra Tarcisia do bezvědomí. Sanitka ji dopravila do Limy. Probrala se až po několika hodinách. Slábnoucím hlasem zašeptala: „Děti...žijí?“

Když ji ujistili, že žádnému z jejich malých svěřenců se nic nestalo, usmála se a zašeptala: „Tak je všechno v pořádku.“ To byla její poslední slova.

Při pohřbu sestry Tarcisie se kolem hrobu na velkém hřbitově v Limě tísnil obrovský dav lidí. Všichni se s ní chtěli naposledy rozloučit, s tou „cizinkou“, která nmložila život, abv zachránila „jejich“ děti.

Samuel Rogers

Anglický spisovatel Samuel Rogers, žijící v 18. století, měl velmi jedovatý jazyk. Při jakémsi večírku se ho jedna dáma zeptala:

„Pane Rogersi, proč mluvíte o lidech tak špatně?“

„Nuže, vysvětlím vám to,“ povídá Rogers, „je to kvůli tomu, že mám velmi slabý hlas, a když o lidech mluvím pěkně, nikdo mě neslyší.“

Člověk musí vědět, co chce

Kdo si chce vydělat na živobytí, musí pracovat.

Kdo však chce zbohatnout, musí si najít jiný způsob!

Umění vychovávat

Jednoho Portugalce právě jmenovali ředitelem školy. Před začátkem školního roku zašel za donem Boskem, aby mu poradil, jak je třeba mladé svěřence vychovávat.

„Tak, že je budete milovat,“ odpověděl don Bosko.

Frank Sinatra

Slavný Sinatra zrovna dojedl v jedné restauraci v Los Angeles, když k němu přistupil jakýsi mladý muž:

„Pane Sinatro, mohl byste pro mě něco udělat?“

„O co se jedná?“

„No jde o tohle. Moje snoubenka si teď šla zatelefonovat. Tak jsem vás chtěl požádat, až budete kolem nás vycházet z restaurace, jestli byste mi nemohl říct: „Ahoj, Bobe!“ To by na mou nastávající udělalo ohromný dojem!“

Pobavený Sinatra s úsměvem souhlasí. Za několik okamžiků, když prochází kolem stolu těch dvou zamilovaných, přátelsky prohodí: „Ahoj, Bobe!“

„To jsi ty, Francku?“ odpověděl snoubenec, „buď tak laskav a nevyrušuj! Nevidíš, že právě jím?“

Věhlas

Romanopisec Sinclair Lewis pokušuje na můstku parníku, který se plaví do Evropy. Doprovod mu dělá jeden americký pntel. Najednou si spisovatel uvědomuje, že ta mladá, elegantní žena, která sedí

na lehátku před ním, čte jednu z jeho knih! Nakloní se k příteli a zašeptá mu do ucha:

„Vidíš tu mladou ženu, která vypadá tak intehgentně? Čte právě moji knihu! Při vši skromnosti, tohle už něco znamená! Něco takového přece jen nenechá člověka lhostejným! A vypadá to, že je četbou skutečně zaujatá. Ted se zahleděla na oceán. Vidíš, už nemůže ani dál číst. Musí na chvílku přestat. Zdá se, že si ji mé vyprávění zcela podmanilo...“

V tom momentě mladá žena zívne a hodí knihu přes palubu!

Loupežné přepadení

Jean-Claude Dague je osmačtyřicetiletý muž s pronikavým pohledem, který má schopnost mimořádně poutavě líčit svá dobrodružství. Svého času byl filmovým producentem a řídil malou filmovou společnost se šesti zaměstnanci. Produkoval filmy, které měly jakýstakýs úspěch. Mluvílo se o nich dokonce i v televizi i v rozhlase, ale to nestačilo. Na výrobu filmů jsou potřeba v každém případě peníze. A ty mu chyběly. Bral si půjčky, ale banky mu poskytovaly stále méně úvěrů, až mu nakonec přestaly

půjčovat docela. Hrozil mu bankrot. Všecko, co za ty roky vybudoval, se mělo zhroutit. A ti, kteří mu důvěřovali, to znamená jeho zaměstnanci, měli zůstat bez práce. Vypravuje:

„Dlouhé měsíce jsem nemohl spát a jen jsem polykal ukhdňující prášky. Nakonec jsem ztratil hlavu. Ve stavu naprosté nepřičetnosti jsem vzal atrapu pistole a šel vyloupit banku. Zbraň nemohla nikomu ublížit, ale mladá žena, kterou jsem držel v šachu, to samozřejmě nemohla vědět. Hrozně jsem ji vyděsil. Ještě dnes mívám noční můry, ve kterých mě pronásleduje její k smrti vyděšený obličej. Stačilo deset vteřin, aby se mi ta scéna navždy vtiskla do paměti.

Byl jsem ale jenom lupič-amatér, protože policie mě hned v příštích minutách zatkla u východu z banky. Odsoudili mě k osmi letům vězení.

Byl jsem ve vězeňské cele už dva roky, když přišel mariánský měsíc květen. Pocházím z Daxu, to je malé městečko nedaleko Lourd a Pannu Marii jsem odjakživa považoval za svoji druhou matku. Teď se mi však život zhnusil a rozhodl jsem se s ním skoncovat. Zabalit to prostě. Rozhodl jsem se, že se oběsím.

Ale ještě předtím, než jsem si stanovil datum, uzavřel jsem s Pannou Marií dohodu. Povídal jsem jí:

„Jestli existuješ a jestli jsi opravdu taková, jakou jsem tě znal, když jsem byl malý, dej mi znamení! Jinak tu pojdu jako pes, proklínaje tvého syna, kterého nazývají Ježíšem. Budu se teď v průběhu měsíce května ze všech sil snažit. Každý den v cele pokleknu bez ohledu na dozorce a budu se modlit růženec. Když mi dáš do 31. května znamení - nemusí to být zázrak, jen maličké znamení, budu to brát, že chceš, abych žil dál - a nejenže udělám všechno, abych se vrátil k víře, ale slibuju ti, že poputuju bos z Daxu do Lourd.“

Tak jsem tedy po dobu třiceti dní odříkával, či spíše prznil „zdrávasy“, protože jsem slova ze sebe vyrážel, jako bych chtěl spolu s nimi vyrvat zlo, jež ve mně zapustilo kořeny.

31. května v sedm večer se zavřela mříž, a znamení nikde. V duchu jsem si řekl, že teď už se nic nemůže stát, a začal jsem si chystat oprátku, na které jsem se chtěl oběsit. Přisunul jsem postel před dveře, abych měl dost času umřít, kdyby náhodou přišel dozorce. Navlékl jsem si smyčku na krk.

v okamžiku, kdy jsem chtěl provaz uvázat na okenní kUku, slyším jak někdo odemyká dveře. Honem jsem provaz ukryl, ale dozorci jsem se asi zdál nějak nervózní, a tak se zeptal: „Co se děje?"

Nedokázal jsem zakrýt neklid a odpověděl jsem tak trochu v panice. „Nic, pane dozorce. Co by mělo?"

„A co tady dělá ta postel?"

„Uklízím."

„Tu máš!" povídá a podává mi dopis.

V sedm hodin večer to bylo skutečně neobvyklé, protože poštu roznášejí nejpozději v šest, nikdy později. Normálně bych ten dopis měl dostat až příští den, 1. června, či spíše bych ho už nedostal vůbec, protože budu už mrtvý. Položil dopis na stůl a se slovy: „A žádné hlouposti, jasné!" odešel.

Podíval jsem se na ten dopis. Písmo mi nic neříkalo. To nebude pro mne. A znovu si navlékám smyčku. V okamžiku, kdy jsem už už dělal ten poslední krůček, který mě dělil od nicoty, jen tak, naposledy jsem se ještě jednou mrkl na ten dopis a všiml jsem si, že je nějaký tlustší než obyčejné dopisy bývají. Znovu jsem si sundal smyčku s krku, slezl jsem z potrubí, na kterém jsem stál, a šel jsem

ke stolku, na který dozorce položil dopis. Zvědavě jsem roztrhl obálku, a co nevidím? Pohlednici s Pannou Marií Lurdskou.

Další zvláštností bylo to, že pohlednice původně nebyla vůbec určena mně. Zaměstnanec, který kontroluje poštu, zřejmě dopisy zaměnil. Ten, který byl adresovaný mně, musel vložit do obálky nějakému Jakubovi a tahle pohlednice, která patřila tomu neznámému člověku, tu zas omylem strčil do obálky pro mne. Při pohledu na Panenku Marii jsem se rozbrečel jako malý kluk. Všechno mně bylo jasné. Dala mi znamení, o které jsem prosil. Chce, abych žil dál.

Když mě propustili z vězení, splnil jsem ihned svůj slib. Uprostřed léta jsem šel, i s celou svou rodinou, 135 kilometrů pěšky do Lourd. Po této pouti jsem pocítil něco zvláštního. Jakousi neznámou radost. Už jsem se nestyděl za to, že jsem byl kdysi ve vězení. Byla tu jistota, věděl jsem, že už nikdy neudělám nic špatného, že nejsem kriminálník. Jistota, že jsem zase takový, jaký jsem býval kdysi, jenom bohatší o víru, která je mocnější než cokoliv jiného.

Dapozzo

Dapozzo strávil osm let v německém koncentračním táboře. Poslechněme si jeho vyprávění o tom, co zkusil během těch strašlivých let 1937 až 1945.

Odjakživa jsem měl mohutnou postavu, ale tehdy jsem vážil sotva 45 kilogramů. Na těle jsem měl samé jizvy, stopy po tom, jak mě tloukli, pravou paži jsem měl chromou, protože jsem ji měl zlomenou, a nikdy mi ji nikdo neošetřil.

Na Štědrý večer roku 1943 si mě předvolal vehtel. Stál jsem před ním do půl těla svlečený a bos, on seděl za stolem, který se prohýbal pod obrovskou spoustou vynikajících jídel. Musel jsem tam stát a umíraje hlady se dívat, jak královsky hoduje. Přesto jsem se ze všech sil snažil potlačit v sobě nenávisť. Po večeři přinesl poddůstojník kávu a koláčky. Bylo zjevné, že si na nich velitel opravdu pochutnává. Podíval se na mě a řekl:

„Vaše žena je opravdu vynikající kuchařka, Dapozzo!“

Nechápal jsem, co tím chce říci. Hned mi to vysvětlil:

„Vždycky mně velmi chutnaly koláče, které vám žena už roky posílá. Jsou opravdu vynikající.“

Už jsem si myslel, že tentokrát podlehnu pokušení a začnu ho nenávidět. Moje žena a čtyři děti si odtrhly od úst, aby mi ze svého skrovného přidělu mouky, másla a cukru, mohly upéct koláče a poslat mi je sem. Chtěl jsem, aby mi dovolil alespoň k nim přivonět, abych si tak připomenul domov. Odmítl az[^]val: „Raus! Ven!“

Po válce se mi podařilo zachytit jeho stopu. Změnil si jméno a žil v ústraní, docela nenápadně, aby na sebe neupozornil. V roce 1953 jsem k němu přijel ještě s jedním přítelem na návštěvu. Nepoznal mě, tak jsem se představil:

„Jsem číslo 17531. Vzpomínáte si na Vánoce 1943?“

Zmocnil se ho děs: „Přišel jste se mi pomstít?“ zeptal se přidušeným hlasem.

Namísto odpovědi jsem před ním otevřel velkou krabici. Byl v něm nádherný koláč. Požádal jsem ho, zda by nám jeho paní laskavě neuvařila kávu. Potom jsme všichni čtyři jedli společně koláč a popíjeli kávu. Nikdo neřekl ani slova. Velitel se rozplakal a zeptal se:

„Jak mi ale můžete odpustit?"

„Pro lásku Kristovu," odpověděl jsem.

Edison a spol.

Historika, která se bude líbit všem mužům:

Edison je na procházce s pětiletou vnučkou. I ona už zaslechla něco o gramofonu.

„Dědečku," ptá se, „to ty jsi vynalezl první mluvící stroj?"

„Ne," odpoví skromně Edison, „sice jsem vynalezl mluvící stroj, ale ne první. První byl stvořen Pánem Bohem a jmenuje se žena."

„A který vynález je lepší, ten tvůj nebo ten Pána Boha?"

„Samozřejmě že ten od Pána Boha. Ale můj má jednu malou výhodu. Když člověk chce, dá se zastavit!"

Fioruescu

Když se v roce 1948 v Rumunsku dostali k moci komunisté, ihned rozpoutali boj proti křesťanům.

Pastor Fioruescu byl jako mnoho jiných uvržen do vězení. Za každou cenu z něj chtěli dostat jména

členů jeho komunity. Jelikož je vytrvale odmítal vy-
zradit, sáhli k těm nejkrutějším metodám výslechu.
Pálili ho do ruda rozpáleným pohrabáčem a surově
ho bili. Potom do jeho cely vpustili potkany. Ne-
ustále se musel bránit jejich útokům. Trvalo to čtr-
náct dní a čtrnáct nocí. Komunisti ho chtěli za kaž-
dou cenu donutit, aby prozradil své spolubratry. Pas-
tor však nepolevil. Nakonec k němu přivedli nejstar-
šího syna, bylo mu v té době čtrnáct let, a před ním
ho bičovali, jen aby ho přinutili vypovídat. Když už
nemohl snést pohled na utrpení svého dítěte, řekl:

„Alexandře, už víc nesnesu, aby tě takhle bili.
Řeknu jim, co chtějí.“

Jeho syn však odpověděl;

„Ne, otče. Nesmíš připustit, aby mým otcem byl
zrádce. Musíš vydržet! Když mě zabijí, umřu za Je-
žíše a za vlast!“

A tak komunisti v zuřivosti utloukli mladíka
k smrti.

Necdet

Marek Halter vyhledal po padesáti letech ty, kteří
Židům pomáhali uniknout před nacistickými plyno-

vými komorami. V Istanbulu potkal bývalého tureckého diplomata Necdeta Kenta, který mu vyprávěl následující příhodu:

„V roce 1941 jsem byl jmenován vicekonzulem na tureckém generálním konzulátu v Marseille. Posléze jsem byl povýšený na konzula a v této funkci jsem zůstal v Marseille až do roku 1944.

Když nacisti obsadili jižní zónu Francie, zorganizovali s pomocí dvanácti tisíc francouzských policistů obrovskou razii. Jednou večer ke mně přišel Sidi Iscan, Žid ze Smyrny, který pracoval na konzulátu jako tlumočnick. Byl zděšený: Němci právě zatkli přibližně osmdesát tureckých Židů. Odvedli je na nádraží se zřejmým úmyslem poslat je do Německa. Sidi Iscan jen stěží zadržoval slzy. Ihned jsme oba odjeli autem na nádraží Saint Charles v Marseille.

To, co jsem spatřil, bylo neuvěřitelné: vagóny, v kterých se vozí dobytek, naplněné stovkami vzlykajícími a kvílejícími muži, žen a dětí! Naplnil mě smutek a hněv. Co mě však tu noc nejvíc zarazilo, byla tabulka na jednom z vagónů. Stálo na ní: „Do tohoto vagónu je možno naložit 20 kusů skotu a 500 kilogramů sena." A přitom v každém z nich bylo na-

mačkáno 80 lidí!... Když o moji přítomnosti informovali důstojníka gestapa, chtěl vědět, proč se o transport zajímá turecký konzul. Přišel ke mně a povýšeně se mě zeptal, co tam dělám. Slušně jsem mu vysvětlil, že ti lidé jsou turečtí občane, že jejich zatčení je omyl, který je třeba ihned napravit a propustit je. Nacistický důstojník mi odpověděl, že on vykonává rozkazy a že ti lidé ve vlaku nejsou Turci, ale Židé... Nato jsem Sidi Iscanovi pošeptal: „Pojďte, nastoupíme do vlaku!“ Odstrčil jsem esesáka, který se mi pokoušel bránit v nástupu, a vlezli jsme se Sidi Iscanem do vagónu. Důstojník se dal do křiku, ale nebylo mu to nic platně, protože vlak se už dal do pohybu.

Když jsme zastavili, bylo to v Arles nebo v Nimes, to už si přesně nepamatuji, několik německých důstojníků přišlo k vagónu, ve kterém jsem byl já. Tvářil jsem se odmítavě a neodpověděl jsem na jejich pozdrav. OmlouvaU se mi, že vlak z Marseille odjel přesto, že jsem byl já uvnitř. Byla to prý chyba, za kterou budou ti, kdo jsou za to odpovědni, potrestáni. Příkře jsem namítl, že to nebyl žádný omyl, a že je skandální, aby turečtí občane židovského vyznání byli takhle namačkáni v dobytčáku!

A protože Turecko bylo neutrální, mohl jsem si, jako konzul této země, dovolit klást si stále větší požadavky, i když jsem se jednalo o ty nejzarytější nacisty. Řekl jsem jim, že nepřipadá v úvahu, abych ty lidi nechal samotné. Jakožto občan národa a představitel vlády, pro niž je nepřípustné jakýmkoli způsobem rozlišovat občany podle náboženského vyznání, odmítl jsem vrátit se do Marseille bez nich. Důstojníci tehdy zřejmě dostali příkaz všechno nějak urovnat. Zeptali se mě, zda všichni ti lidé ve vlaku jsou Turci. Dodnes si pamatuji ty pohledy mužů a žen, ty dětské oči, visící na mých rtech. Všichni ztrnule sledovali naše dohadování, ve kterém šlo o jejich život. Řekl jsem že ano, že všichni jsou Turci. Konečně nás esesáci vysadili z vlaku. Nikdy nezapomenu na to, jak se nám, mně a Sidimu, ti, které jsme právě zachránili, vrhli kolem krku, jak nás objímali, tiskli nám ruce a jak nám se slzami v očích dojatě děkovali... Všichni jsme se vrátili do Marseille. Se Sidim Iscanem jsme si sami objednali odvoz a pohrdli jsme mercedesem, který nám dali k dispozici nacisti."

Necdet Kent se na okamžik zamyslel, zahleděl se kamsi do dálky a pak pokračoval:

„v životě jsem nezakusil takový vnitřní klid, jaký mě zaplavil toho dne, když jsem za svítání konečně vklouzl do postele... Dlouhá léta mi chodily dopisy od mých spolucestujících, kteří se mnou absolvovali tu zvláštní, podivuhodnou cestu vlakem.“

obsah

Forestier.	8
Helena.	8
Kartářka.	10
Metz.	11
Mark Twain.	12
Hodinky.	12
Rotschild.	15
Klub mladých.	16
Jenny.	16
Marie-Rose.	20
Goebbels.	27
Don Sortais.	28
Josef je zloděj.	32
Třešně.	36
Zděšení.	36
Nic není zadarmo.	37
Rozhodnutí.	37
Kulturní revoluce.	37
More.	40
Pagnol.	41
Gina.	42
Lítost.	46
Sen z dětství.	47
U telefonu papež.	47
Nic ji nevyvede z míry.	47
Znetvořená tvář.	48
Výkřik srdce.	50

Dobrý terén	51
Něco za něco	52
Zakázané anekdoty	53
Nepokoje ve Rwandě	53
Matka Alžběta	57
Vyženu Matku Terezu, ale pod jednou podmínkou.	58
Ohleduplný	60
Být dobrý je ušlechtilé	60
Čeho je moc, toho je příliš!	60
Vzácná shoda	••• 61
Tvrdohlavá	62
Expres z Bukurešti	62
Když už je řeč o brýlích	63
Slibte mi, že nebudete věřit všemu	71
Roztrušují o mně lži	71
Vysvědčení	71
Brigita	74
O všech jen dobře	78
Královna inkognito	79
Thierry	79
Sacha Guitry	83
Král Slunce	83
Tristan Bernard	84
Člověk nemůže vědět všechno	84
Umění rozlišovat	85
Důvěra	86
Obrana papeže	86
Papež optimista	87
Rodokmen	87
Ach, ty děti!	87

člověk z Turína	88
Příklady táhnou	88
Natálie, láska mého života	89
Himalájský pták	92
Válečný zločinec?	93
František Xaverský	93
Chybný krok	95
Inzerát	95
Maminka všechno ví	96
Když už tak už!	96
Kolektivní sebevražda	96
Echo	102
Alexandra	105
Táta	106
Přehnaná úzkostlivost	106
Kolbe	107
Obět?	108
Samuel Rogers	111
Člověk musí vědět, co chce	111
Umění vychovávat	111
Frank Sinatra	112
Věhlas	112
Loupežné přepadení	113
Dapozzo	118
Edison a spol	120
Floruescu	120
Necdet	121

Pierre Lefèvre
Bruno Perrinet

Nevšední příběhy

z francouzského originálu *Super Stories*
(*Humour et suspens*) přeložil Jan Joneš
Vydalo Karmelitánské nakladatelství
v Kostelním Vydří v roce 2001
jako svoji 684. publikaci
Odpovědná redaktorka Věra Šrámková
Návrh obálky Gustav Fifka
Sazba Anna a Jakub Kubů
Výroba ERMAT Praha, s.r.o.
Tisk: Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.